

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF BULGARIA

GOVERNMENT OF ROMANIA

ASOCIATIA ALEXIS PROJECT FILIASI

Filiași, Dolj county, code 205300, FILIASI, BALTA village, str. LUNCII 1

Phone 0763 498 010/ E-mail: alexis_project@yahoo.com

Proiectul „Calea Lutului”

Cod proiect 15.2.1.003, finanțat prin programul INTERREG V-A România-Bulgaria

GHID TURISTIC

Traseul “Calea lutului”

Rayna Vilarova

PIC, ltd.

2017

Titlul proiectului: "Calea lutlui"

Codul proiectului 15.2.1.003

Editorul materialului: ASOCIATIA ALEXIS PROJECT, FILIASI

Data emiterii: 2017

Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

Introducere

Fluviul Dunărea a fost și va fi întotdeauna un simbol al vieții. Marele fluviu separă și unifică oamenii, le dă apă de băut și de irigat, mâncare și mijloace de trai. Este o importantă arteră de transport - plute, bărci și vapoare unesc, din cele mai vechi timpuri, nu doar cele două maluri, ci și pe oamenii care locuiesc și muncesc în câmpia sa fertilă. Dunărea separă și unifică națiuni, orașe și state. În aval, înainte ca apele sale repezi să se verse în Marea Neagră, se formează o frontieră fluvială între două state balcanice - Bulgaria și România. Dunărea își poartă apele bogate pe ambele maluri pentru a uda pământul mamă care hrănește cele două popoare - cel român și cel bulgar.

Faceți-vă bagajele și însoțiți-ne într-o fascinantă călătorie pe **Calea Lutului**. Vom include 8 unități administrative din cele două țări - Bulgaria și România, de pe ambele maluri ale fertilei văi ale Dunării. Ne așteaptă o călătorie plină de surprize și de inspirație. Pe lângă peisajele frumoase, veți fi impresionat de: ruinele antice, datând de la începutul mileniului nostru, răspândite în cele două provincii romane, Dacia și Moesia; bisericile și mănăstirile ortodoxe medievale; rămășițele cetăților și palatelor distruse, care ne amintesc de un trecut maiestuos și glorios. Vom vedea cum existența străbunilor noștri s-a schimbat de-a lungul timpului, și le vom înțelege stilul de viață, tradițiile și cultura. Dar ceea ce nu s-a schimbat este pământul etern unde ne-am născut și unde trăim. De aceea, piatra și lutul sunt elemente care l-au însoțit invariabil pe om în viața sa de zi cu zi.

Calea lutului este traseul civilizației umane. Omul a folosit lutul din cele mai vechi timpuri - primele vase, amulete și obiecte de cult din lut au fost făcute în epoca neolitică. În antichitate și în evul mediu, obiectele casnice, precum și ornamentele folosite la clădirile religioase sunt făcute tot din lut. Acesta este folosit ca material de construcție pentru apeductele și băile termale romane, și pentru construcția caselor. Chiar și azi, gospodarii pricepuți preferă oalele din lut pentru a prepara mâncăruri delicioase, unice.

Însoțiți-ne pe **Calea Lutului** pentru a vedea locurile mai puțin cunoscute de pe cursul inferior al Dunării. Lutul și lucrurile minunate create de om din antichitate până în prezent vă vor permite să cunoașteți peisaje frumoase, să explorați nenumărate repere culturale și istorice, muzee, monumente arhitectonice și orașe frumoase din valea cursului inferior al Dunării - între Carpați și Balcani - de pe teritoriul celor două țări europene - Bulgaria și România. Călătoria noastră prin Câmpia Dunării începe din frumosul oraș românesc Calafat, amplasat pe malul Dunării.

Traseul turistic specializat „Calea lutului”
(Cursul inferior al Dunării - România și Bulgaria)

Prima noastră oprire va fi la Muzeul de Artă și Etnografie din Calafat, Județul Dolj.

Muzeul de Artă și Etnografie din orașul Calafat (Palatul Jean Mihail) se află într-un frumos castel deținut de bogatul moșier Ștefan Marincu. Este amplasat în centrul orașului, aproape de Primărie. Clădirea a fost construită între anii 1904 și 1907 de către Pietro Adotti, arhitecți fiind Konstantin Rogalski, Georgetti și Traunero.

Clădirea a fost construită în epoca modernă a eclecticismului, având elemente neoclasiche, baroce și rococo. Are peste 40 de camere. Fațada este bogat ornamentată în stil neo-baroc, cu frumoase elemente decorative din travertin și marmură. Rafinamentul și luxul acestei frumoase clădiri sunt subliniate de coloanele de marmură și de fresce. La intrarea principală a palatului se află o colonadă amplasată simetric, iar pe ambele părți ale intrării se află statuile impresionante a doi lei din marmură. Curtea are o suprafață de 8333 m².

În 1914, cu puțin timp înainte să moară, Marincu și-a lăsat moștenire superba-i casă orașului Calafat, cerând, cu limbă de moarte, ca aceasta să adăpostească o școală. Donația a fost făcută în amintirea celor trei fiice, care muriseră cu patru ani în urmă. Inițial, clădirea a fost folosită de Primăria orașului Calafat în scopuri administrative, iar din 1927, ea găzduiește o școală agricolă.

Astăzi, clădirea este un monument istoric cu o mare semnificație locală, renovată radical în anul 2003. Ea găzduiește Muzeul din Calafat. Expozițiile de aici acoperă următoarele domenii: arheologie, istorie, etnografie, artă română contemporană și cooperarea bulgaro - română. În muzeu sunt conservate artefacte arheologice din timpul colonizării romane a ținuturilor dacice și din Evul Mediu, elemente istorice și etnografice și opere de artă. În cadrul secției de artă a muzeului sunt expuse picturi și sculpturi ale artiștilor români contemporani din județul Dolj: picturi de Nicolae Grigorescu, Henri Catargiu și Teodor Palladi, sculpturi ale lui Ion

Irimescu, Nicu Enea si George Dumitrescu Mircia. Galeria reprezintă un loc special deoarece aici sunt expuse o parte din operele de artă și biroul lui Constantin Brâncuși, sculptor român cunoscut în toată lumea.

Secția de etnografie deține o valoroasă colecție de costume populare, covoare, ceramică și alte obiecte de uz casnic din zona Calafat.

Informații utile:

Muzeul de Artă și Etnografie

Orașul Calafat, cod poștal 205200, județul Dolj, România

Adresa: Strada 22 Decembrie, nr. 6

Telefon: +40 251 232521, fax: +40 251 230883

<http://www.montana-vidin-dolj.com/ro/cultural-resources/>

Coordonate GPS: N° =43.994428 E° = 22.931860; Alt (m) - 49

Distanțe (km):

- Calafat, Dolj, România - Vidin, district Vidin, Bulgaria - 17 km
- Calafat, Dolj - Drobeta-Turnu Severin, Mehedinți - 99 km
- Calafat, Dolj - Craiova, Dolj - 89 km
- Calafat, Dolj - Bechet, Dolj - 96 km

Dacă aveți destul timp la dispoziție, vă recomandăm să vizitați și Monumentul Independenței din Calafat și mormintele înstăritelor familii Popescu și Marincu.

Monument memorial dedicat Războiului de Independență (1877-1878) Calafat

Acest monument este un simbol al orașului Calafat. El a fost construit în amintirea participării trupelor române la Războiul Ruso-Turc din 1877/78. Cu ocazia comemorării a zece ani de la război, în urma căruia România și-a obținut independența de stat, regele Carol I a început construcția monumentului, care are forma unei piramide cu un vultur cu aripile deschise în vârf, cu fața spre malul Dunării. În 1904, două tunuri turcești vechi sunt amplasate în fața monumentului. Acesta este situat în cel mai înalt punct din Calafat. În timpul regimului comunist, la aniversarea a 100 de ani de la obținerea independenței, monumentul a fost demontat și instalat în grădina orașului, vulturul a fost demolat și s-a creat un monument modern, care reflectă unul din episoadele eroice ale luptătorilor români.

Informații utile:

Monument comemorativ dedicat Războiului de Independență (1877 - 1878)

Calafat, cod poștal 205200, Dolj, Republica România

Locație: centrul orașului Calafat
GPS: N 43.59497; E 22.56038

Mormintele unor familii românești înstărite

Portul Calafat a fost un important centru de transport și comerț, afacerile cu cereale fiind extrem de profitabile. Românii făceau comerț cu Imperiul Austro-Ungar, Italia și Franța. În Calafat s-au stabilit familii înstărite de comercianți, cum ar fi Popescu sau Marincu, ale căror copii au fost trimiși la studii la reputele universități din țările europene apusene. Ei își permiteau să-și petreacă vacanțele de iarnă în stațiunile mediteraneene din Italia, Franța și Spania. Aceste familii înstărite aveau case superbe, iar în cimitire și-au comandat morminte maiestuoase pentru pacea eternă. Având un aspect arhitectural european plin de grație, mormintele familiilor Popescu și Marincu impresionează. Capelele sunt confecționate din marmură, iar coloanele sprijină un dom arcuit care are în vârf o cruce din marmură. Ferestrele sunt făcute din sticlă colorată, iar pe peretele interior se află inițialele familiilor.

Informații utile:

Calafat, cod poștal 205200, Dolj, Republica România

Locație: Cimitirul Municipal Calafat

<http://alexisphoenix.org/marincu.php>

Coordonate GPS: N 43.98885; E 22.942860

Plecând din Calafat, ne îndreptăm spre satul Șisești, aflat la o distanță de 40 km. De interes pentru noi este Muzeul Etnografic de aici, care poartă numele „Gheorghe Ionescu”, atelierul pentru producerea de obiecte ceramice și biserica „Sf. Grigore Decapolitul. ”

Muzeul „Gheorghe Ionescu” - Șisești

Muzeul Șisești poartă numele unui faimos om de știință originar din acest sat, academicianul Gheorghe Ionescu. El a fost al doilea român care a primit titlul de Doctor în Științe Agricole din partea Universității din Jena în anul 1911. Realizările sale științifice au fost introduse în agricultura românească în 1912 și au fost foarte importante pentru modernizarea agriculturii. În 1935 el a devenit membru al

Academiei de Științe, iar până la începutul celui de-al Doilea Război Mondial a ocupat de patru ori funcția de Ministru al Agriculturii. El a contribuit la construirea, în satul său natal, a unei școli, a unui centru medical, a primăriei și a unui centru agricol. Astăzi muzeul funcționează în clădirea renovată a centrului medical.

Muzeul găzduiește biblioteca lui Gheorghe Ionescu și numeroase obiecte personale donate de succesorul său, Vlad Ionescu. Aici se află și o interesantă colecție etnografică, ce urmărește aspecte ale existenței, stilului de viață și tradițiilor acestei regiuni. Sunt impresionante costumele femeilor, formate din cămăși albe cu piele și două șorturi frumoase, variat colorate, cu motive florale. Cămășile au cusături pe mâneci și pe piept. Este de menționat faptul că decorațiunile au aceleași motive geometrice. În cadrul secției de etnografie, un loc special îl ocupă ceramica și țesătoria, ca meșteșuguri tradiționale. Fotografii autentice ilustrează viața oamenilor din regiune așa cum era ea în trecut, covoarele colorate dând un farmec aparte expoziției.

Informații utile:

Muzeul „Gheorghe Ionescu - Șișești”

Sat Șișești, cod poștal 227456, Mehedinți, Republica România

Adresa: **Strada “Begining”**. Muzeul este localizat în fața clădirii Primăriei
raducanmarianion@yahoo.com; <http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/iden.asp?k=1917&-Muzeul-Gheorghe-Ionescu-Sișești-ȘIȘEȘTI-Mehedinți>

Telefon: +040 252 384144, +040 252384003; Fax: +040 252 384144

Coordonate GPS: N° 44.771149; E° 22.847159207.

Distanță: 30 km de Drobeta-Turnu Severin.

Atelier pentru producerea de obiecte de ceramică

În Șișești încă se mai practică unul din cele mai vechi meșteșuguri, olăritul, aici funcționând singura fabrică producătoare de ceramică și de cărămizi din județul Mehedinți. Olăritul este un meșteșug tradițional în acest sat, și datează din vremea dacilor, fiind transmis din tată în fiu, din generație în generație. În anul 1883, existau 52 de ateliere de olărit, unde își câștigau pâinea 2000 de olari. Apoi, meșteșugurile locale au cunoscut un declin dramatic, iar numărul de persoane implicate a scăzut și el. În anul 1939, pornind de la ideea finanțată de patriotul local Gheorghe Ionescu, în Șișești a fost construit un atelier de ceramică nou, modern - începea renașterea

vechiului meșteșug. Meșterul Dumitru S. Popescu pregătește o nouă generație de olari, cum ar fi Titu Marin, Ionică Popescu, Georgică Brăndușescu, Andronache Marin și alții. În 2001 s-a dat un nou suflu dezvoltării olăritului cu sprijinul financiar obținut prin intermediul programelor europene. Astăzi, 15 olari produc elemente variate de ceramică, recunoscute și premiate la nivel local, dar și internațional.

Secretul ceramicii de la Șișești rezidă în materialul de calitate extras din dealul Bora. Locul de unde se extrage lutul este cunoscut de localnici ca Mîrzaci. După ce caolinul e separat de impurități, este mutat în zona de fermentație. Acolo se sparge în bucăți mici și se obține o pastă albă. Se adaugă nisip, iar amestecul rezultat este pus pe roata olarului. În mâinile pricepute ale meșterilor, lutul bine frământat prinde viață, în diferite forme și mărimi, în funcție de dorința acestora. Vasele modelate sunt lăsate să se usuce și apoi coapte în cuptor, ușor înclinate. Coacerea oalelor durează în jur de 10 ore. Când iese fum negru pe coș, cuptorul se deschide, obiectul de ceramică este scos și lăsat să se răcească timp de câteva zile în condiții climaterice naturale. Produsele obținute sunt atunci gata de vânzare. Ceramica Siesta se caracterizează prin simplitate, eleganță și decorațiuni făcute cu o vopsea specială, numită fizică. Decorațiunile sunt fie geometrice, fie tipice pentru cultura populară din Valea Coștilei - săgeți, spirale, șerpișori și soare. Elementele de ceramică sunt decorate folosind culori obținute în mod natural din argilă roșie sau galbenă.

Informații utile:

Atelier pentru producerea de obiecte de ceramică

Sat Șișești, cod poștal 227455, Mehedinți, Republica România

Adresa: Comuna Șișești, Telefon/fax: +040 252 384144, +040 252 384003

Locație: comuna este situată pe DN 70 la 30 km nord-vest de Drobeta - Turnu Severin, Mehedinți

<http://zigzagprinRomânia.com/blog/ceramica-Șișești-Mehedinți/>

Coordonate GPS: N° 44.768251; E° 22.852876; Alt (m) - 212;

Distanță (km): satul Șișești - Drobeta - Turnu Severin- 28 km

Biserica „Sf. Grigorie Decapolitul” este o biserică ortodoxă construită în anul 1835. Construcția are o structură formată dintr-un naos și un culoar, vopsite în culorile tradiționale ortodoxe. Aici se află frumoase fresce cu imagini de sfinți și cu scene religioase. Biserica se află în centrul satului.

Informații utile:

Biserica „Sf. Grigorie Decapolitul”

Sat Șișești, cod poștal 227456, Mehedinți, Republica România

Comuna e situată pe DN 70 la 30 km nord-vest de Drobeta - Turnu Severin, Mehedinți

<http://www.monumenteRomânia.ro/index.php/monumente/detalii/ro/Biserica>

Coordonate GPS: N 44.756990] E22. 868486

Distanță (km): satul Șișești - Drobeta - Turnu Severin- 28 km

După ce aprindem o lumânare și ne rugăm pentru sănătate și pentru ajutorul Domnului, continuăm spre Turnu Severin, unde ne așteaptă noi surprize.

Muzeul regiunii „Porților de Fier“ se află în Drobeta-Turnu Severin, Mehedinți, România.

Clădirea care găzduiește Muzeul Regiunii Porților de Fier este un monument cultural, construit în 1926. Expoziția muzeului a fost creată de **Prof. Al. Bărcăcilă** și se află în incinta Muzeului de Istorie din Liceul Traian din anul 1912. În anul 1945 muzeul este îmbogățit cu noi exponate, secții și săli și devine Muzeul Regiunii Porților de Fier. Actuala expoziție a fost înființată în anul 1972, iar muzeul este împărțit în două secțiuni - natură și istorie.

Secția dedicată naturii acoperă flora și fauna din regiunea Porților de Fier. Este impresionant acvariul cu pești de apă dulce din Dunăre. Partea de istorie este împărțită în 9 secțiuni care urmăresc viața și istoria regiunii din epoca preistorică până în zilele noastre; un loc special îl ocupă războaiele daco-romane dintre Traian și Decebal și transformarea Daciei în provincie Romană.

Muzeul își extinde expoziția permanentă prin crearea unei secții de etnografie, care cuprinde costume populare, ceramică și țesături. Din anul 1980, în cadrul Muzeului Regiunii Porților de Fier funcționează un laborator pentru restaurarea exponatelor muzeului din cadrul a trei secțiuni - ceramică, textile și metal. Artefactele sunt restaurate în laborator înainte de a fi expuse, iar în magazinul de suveniruri din cadrul muzeului sunt puse în vânzare replici ale celor mai cunoscute obiecte din lut.

Amatorii de istorie romană și arheologie pot admira artefacte interesante în curtea muzeului, de pe malul nordic al Dunării. Ele provin de la rămășițele cetăților romane Drobeta, ale Podului Împăratului Traian și ale băilor romane.

Situl arheologic al unui oraș roman de la Drobeta-Turnu Severin este prima cetate din piatră construită în Dacia (103-105) de către Împăratul Traian. În prezent, se poate observa fundația orașului roman pe o suprafață de două hectare, cu patru porți laterale, locuințe și barăci, spații de depozitare, străzi și alei. Orașul este de formă dreptunghiulară (125 pe 139 m), fiecare poartă având câte un turn folosit în scopuri de apărare. În centrul orașului era sediul prefectului orașului, unde Împăratul Traian a stat în iarna 105-106 ÎC.

Podul roman al Împăratului Traian a fost construit de către Apolodor din Damasc (arhitectul Columnei) în anii 103 și 105, pe cursul inferior al Dunării, la est de Porțile de Fier, pentru a fi folosit de trupele romane ale Împăratului Traian în timpul războiului cu Decebal și a cuceririi Daciei. Podul impresionează prin arhitectură și prin reușitele sale tehnice. Peste cele douăzeci de coloane dreptunghiulare din piatră se află o structură din lemn. Podul era înalt de 18 m și lat de 12. La ambele capete erau construite arce triumfale cu porți monumentale. Podul a fost distrus în jurul secolului 3. În prezent, sunt conservate două coloane, pe ambele maluri ale Dunării. La Muzeul Regiunii Porților de Fier se poate admira o replică a podului.

Băile romane sunt localizate în partea de vest a orașului roman Drobeta pe malul Dunării. Printre ruinele băilor se regăsesc cărămizi ce poartă inscripția Legiunii V Macedonică. Băile au fost construite simultan cu podul și cu tabăra militară, și conțineau bazine cu apă caldă și spații pentru exerciții fizice. Rămășițele băilor se află în curtea Muzeului Regiunii Porților de Fier.

Cetatea medievala de la Severin a fost construită de către cavalerii ioaniți între 1247 și 1250. Constituirea sa ca cetate pe malul Dunării trece prin câteva etape între secolele 13 și 15. Ea a fost distrusă de turci în anul 1524. Astăzi se mai pot vedea doar ruinele cetății. Tot aici se găsesc și fundațiile unor turnuri de apărare. Încă se mai păstrează un zid din turnul de nord-est, cu trei etaje, o înălțime de 11 m,

o lungime de 9 și o lățime de 2,5 m. în Parcul General Dragalina sunt conservate rămășițele a două biserici medievale din secolele XIII și XIV.

În orașul Drobeta-Turnu Severin, merită văzut Turnul de Apă, construit pe baza planului inginerului Ilie Radu, pentru a satisface nevoile de aprovizionare a orașului cu apă potabilă din Dunăre. / Citiți mai multe pe: adev.ro/nkmo9/. Construcția a fost finalizată în anul 1913. Turnul de apă are 27 de metri înălțime și este construit în stil medieval.

Pentru cei pasionați de obiecte medievale, ar fi de interes Insula Șimian.

Așezarea arhitectonică „Ada Kaleh - Insula Șimian ” (secolul XV)

Insula Ada-Kaleh a ocupat un loc strategic important în timpul Imperiului Otoman în controlarea regiunii și a Balcanilor. Ea s-a aflat alternativ în stăpânirea imperiilor Otoman și Habsburgic. Pe insulă s-au dezvoltat construcții militare și civile. După 1970 Ada-Kaleh a fost inundată de apele barajului de la Porțile de Fier. Populația insulei face parte din grupurile entice ale Imperiului Otoman, lucru rar pentru zona Balcanilor. Artefactele culturale și religioase sunt printre cele mai importante pentru Imperiul Otoman. După inundarea insulei, populația locală s-a mutat în regiunea Constanța, unde se concentrează o mare parte din minoritatea turcă din România. La sfârșitul anilor 1960, câteva monumente culturale au fost transferate pe insula Șimian, din apropiere - moscheea, cimitirul, piața, părți ale cetății. Pe insulă se poate ajunge cu barca plecând din portul Drobeta-Turnu Severin, din apropierea fundației podului roman.

Informații utile:

Oraș Drobeta - Turnu Severin, cod poștal 220160, Mehedinți, România

Adresa: Str. Independenței, nr. 2

Telefon: +040 252 312177, Fax:+040 252 320027;

<http://www.cimec.ro/muzee/muzeulregiuniiportilordefier/>

Nu se lucrează luna. Program de lucru, între orele 9.00 și 16.00.

GPS: N 44.624847; E 22.666473; Alt(m) - 56

Distanță (km):

- Drobeta - Turnu Severin, Mehedinți - Calafat, Dolj - 99 km;

- Drobeta - Turnu Severin, Mehedinți - Vidin-108 km;

- Drobeta - Turnu Severin, Mehedinți - Craiova, Dolj - 112 km

În Turnu Severin s-a încheiat prima zi din turul „Pe drumul lutului.”

În a doua zi a călătoriei noastre, ne îndreptăm către unul din cele mai frumoase orașe românești - Craiova. Primul popas îl facem la 60 de km distanță, la Mănăstirea Strehaia.

Mănăstirea Strehaia

Mănăstirea a fost construită în mai multe etape: în secolul XVII - o mănăstire, o biserică, o clopotniță - 1645; beciuri în secolul 16, un zid de cetate - 1645 - 1693. Mănăstirea a fost construită inițial de boierii Craiovești din secolul 15, și adusă la forma ei din prezent de către Matei Basarab în 1645. Legenda spune că Mihai Viteazul a construit biserica peste noapte, iar Matei Basarab a construit sistemul de fortificații. În anul 1693 Constantin Brâncoveanu a reconstruit biserica. În anul 1826 biserica a fost vopsită de către Barbu Zugravu. Mănăstirea a fost reconstruită între anii 1962 și 1969. Atunci a fost construit un perete exterior. Biserica "Sf. Treime" are o formă de cruce, un zid gros din cărămidă și un turn mare. Mănăstirea este un monument de cultură. În anul 1645, Matei Basarab transformă casa boierească a familiei Craiovești (construită la începutul secolului 16) în palat. Fiind problema cu autoritățile turce, s-a anunțat construirea castelului pentru a fi folosit de mănăstire. Dimensiunea palatului este de 27,4 x 11,6 m. Palatul și intrările sunt încă păstrate. Ele se află pe teritoriul Mănăstirii Strehaia.

Informații utile:

Mănăstirea Strehaia

Sat **Strehaia**, cod poștal 225300, Mehedinți, Republica România

Adresa: B-dul Republic nr. 128B

<http://www.episcopiaseverinului.ro/manastiri/Mehedinți/manastirea-strehaia>

Coordonate GPS: N 44.621364; E 23.192327

Pe drumul spre Craiova, la 30 km după mănăstire, ne oprim pentru a ne odihni puțin în Filiasi, unde putem admira mormântul familiei Filișanu.

Capela mausoleu a familiei Filișanu din Filiași

Capela mausoleu din Filiași a fost construită între anii 1865 și 1868, pe baza proiectului realizat de arhitectul Theophil von Hansen. Construcția a fost comandată de către Dimitrie Filișanu. Ansamblul arhitectonic cuprinde un mausoleu înconjurat de un zid. Construită de meșteri francezi, capela aparține membrilor familiei Filișanu, Smaranda și Dimitrie, și lăsată moștenire locuitorilor satului, care se mândresc cu faptul că astfel de oameni s-au născut și au locuit în acest sat. Capela se află în cimitirul satului.

Dimitrie Filișanu a fost un politician și filantrop din familia de boieri locali Filișanu. S-a născut la Craiova în anul 1808 și a murit în 1883. A fost îngropat în capela familiei, pe care o comandase chiar el. Dimitrie Filișanu a luptat pentru Independența României, participând la revoluția din anul 1848, și la Unirea Principatelor Țării Românești și Moldovei în 1859 sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza. Dimitrie Filișanu a fost moștenitorul unei familii de boieri locali și s-a bucurat de respectul autorităților turce, care l-au numit șerdar și mare agă. Dimitrie Filișanu a fost guvernatorul județului Dolj și președintele tribunalului din Craiova. În 1859 a fost ales membru al prefecturii Mehedinți, unde deținea proprietăți.

În Filiași este recunoscut ca un binefăcător, el finanțând construirea spitalului local pe proprietatea sa, lăsată apoi moștenire satului.

Informații utile:

Capela mausoleu a familiei Filișanu
Oraș Filiași, cod poștal 205 300, Dolj, România
Adresa: Str. „Dimitrie Filișanu“
Localizare: în cimitirul orașului.
<http://audiotravelguide.ro/bg/>
GPS: N 44.558688; E 23.511337

După 50 de km ajungem în Craiova, unul din cele mai frumoase orașe din România și centru administrativ al județului Dolj. Deși obiectivul nostru principal este Casa Băniei, merită văzute și alte repere culturale, istorice și naturale.

Centrul istoric al Craiovei este partea veche a orașului, dezvoltat în jurul fântânilor din vechea piață Elca. Majoritatea clădirilor istorice au fost construite

Înainte de secolul 18 și se află în diferite stadii de conservare și restaurare, fiind un conglomerat de stiluri arhitectonice. În centru este Piața Mihai Viteazul cu faimoasa fântână muzicală, unică în România. Universitatea din Craiova funcționează în sediul fostului Palat de Justiție. Clădirea a fost construită în anul 1890, de către Ion Socolescu într-un stil arhitectural neo-clasic. Interesantă este clădirea fostei bănci comerciale, în care funcționează azi administrația municipală. Ea a fost ridicată de către arhitectul Ion Mincu și finalizată de către elevul său, Constantin Lotz în 1916. Aici puteți admira vitralii, mozaicuri venețiene, grilaje din fier forjat. Prefectura și Consiliul Județean Dolj ocupă clădirea fostului palat administrativ, construit după planurile arhitectului Petre Antonescu, între anii 1912 și 1913. După Primul Război Mondial, arhitectura a fost caracterizată de apariția unor elemente naționale. În această perioadă, Casa Albă a fost construită în apropierea English Park, conceput de arhitectul Constantin Lotzu în stilul London Square. Palatul Jean Mihail este cea mai frumoasă clădire din Craiova. A fost construit între anii 1900 și 1907 pe baza proiectului arhitectului francez Paul Gottereau, la inițiativa lui Constantin Mihail, unul din cei mai bogați oameni din România la momentul respectiv. Datorită valorii sale arhitectonice și artistice, în anul 1947 palatul a fost declarat unul din cele mai importante monumente civile de la începutul secolului 20. Din 1954, palatul găzduiește Muzeul de Artă din Craiova. Îi recomandăm turistului curios să viziteze și Muzeul de Istorie Naturală și să exploreze frumusețea Parcului Romanescu. Acum să ne întoarcem la lut, deoarece ne așteaptă Muzeul Etnografic Oltenia, Casa Băniei.

Casa Băniei - Muzeul Olteniei, Craiova, Dolj, Secția de Etnografie

Secția de Etnografie a Casei Băniei, din cadrul Muzeului Olteniei, Craiova, se află în centrul istoric al orașului și în grădina orașului. Colecția sa de etnografie a început în anul 1915, iar din 1928 s-a constituit Secția de Etnografie a Muzeului de Istorie Oltenia.

Casa Băniei este cea mai veche clădire seculară din Craiova, construită între anii 1699 și 1770 de către Constantin Brâncoveanu. Din clădirea originală se mai păstrează doar o parte din beciuri. În 1750, Prințul Grigore II Ghica a donat Casa

Băniei episcopului Grigore Socoreanul. Casa a fost renovată, la fel ca și biserica „Sf. Dumitru”, care se numește de atunci Biserica Episcopală din Craiova. La subsolul clădirii, care astăzi găzduiește un muzeu de etnografie, sunt reproduse ocupațiile tradiționale ale populației locale: vânătoare, apicultură, piscicultură, creșterea animalelor, agricultură, procesare și preparare de produse agricole, cultivare de vii și de fructe. Principalele ocupații tradiționale din zonă sunt: sculptura, olăritul, țesutul de covoare. În ultima cameră a expoziției puteți vedea 54 din cele mai valoroase icoane pe sticlă din România. Aceste icoane erau deținute de familia Jianu, și au fost donate muzeului în anul 1977. Casa Băniei adăpostește și o colecție de instrumente muzicale, documente și fotografii ale Mariei Tănase, obiecte de cult.

Specialiștii secției de etnografie organizează expoziții temporare de artă tradițională și contemporană și simpozioane. Expoziția etnografică include o colecție de covoare, costume naționale, icoane, imagini reprezentând meșteșugurile din Oltenia. Din 2011 Muzeul de Etnografie găzduiește o nouă expoziție. Vizitatorii pot vizita expozițiile „Brutăria” (de la plantat la cules) și „Ritmurile Vieții” (ceramică din Oltenia, obiecte religioase legate de nunți, icoane pe sticlă, țesături și preșuri).

În fiecare an, în luna octombrie, muzeul organizează un târg de meserii populare. Muzeul Etnografic conține o bogată și valoroasă colecție, de o înaltă valoare științifică, o colecție de costume populare originale și articole de uz casnic ale oltenilor. Această expoziție prezintă patrimoniul cultural și istoric al unei mari regiuni din România și are o semnificație națională.

Muzeul prezintă un interes incontestabil atât pentru turiștii locali, cât și pentru cei străini, și constituie un mediu autentic pentru desfășurarea târgului de meserii populare. Există un program educațional pentru elevi - un atelier de ceramică.

La Muzeul Etnografic din Craiova se pot cumpăra suveniruri și materiale publicitare, cum ar fi pliante, ghiduri, cărți poștale, dar și obiecte de ceramică, icoane, tapițerii, ouă vopsite, instrumente muzicale etc.

Informații utile:

Casa Băniei
Craiova, cod poștal 200352, Dolj

Adresa: strada „Matei Basarab“, nr. 16
Telefon: +40 351 444030, muzeulolteniei@yahoo.com, www.muzeulolteniei.ro.
Program: de luni până vineri de la 9.00 la 12.00 și de la 13.00 la 17.00.
Coordonate GPS: N° 44.314416; E° 23.792372; Alt (m) - 87
Distanțe (km):
- Craiova, Dolj - Calafat, Dolj- 91 km
- Craiova, Dolj - Slatina, Olt- 50 km
- Craiova, Dolj - Drobeta-Turnu Severin, Mehedinți - 112 km
- Craiova, Dolj -Târgu-Jiu, Gorj - 113 km

Târgul Meșterilor Populari, Craiova, România

Târgul de meserii populare se desfășoară în mod tradițional în fiecare an în luna octombrie, în Piața Mihai Viteazul din Craiova, fiind organizat de secția de etnografie a muzeului Oltenia. Casa Băniei, cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Dolj și în parteneriat cu consiliul local și Primăria Craiova, organizează în perioada 21-23 octombrie Târgul Meșterilor. Acest eveniment neobișnuit oferă vizitatorilor ocazia de a descoperi frumusețea și farmecul satului românesc, revenind la meșteșugurile tradiționale. Târgul de la Craiova adună peste 140 de meșteri din toată țara. La târg își prezintă lucrările olari, sculptori, tâmplari, pictori de desene cu motive religioase și de icoane pe sticlă, meșteri tradiționali, reprezentanți din mai mult de 30 de ateliere de artizanat din județe precum Maramureș, Cluj, Harghita, Odorheiu Secuiesc, Brașov, Vâlcea, Argeș, Mehedinți, Gorj, Sibiu, Hunedoara, Prahova, Suceava, Sălaj și altele. La târg puteți admira demonstrații de meserii populare și cumpăra obiecte de artizanat gata făcute: ceramică, țesături, articole din piele, icoane pictate pe lemn sau sticlă, ouă vopsite, precum și produse apicole și delicatose tradiționale - carne afumată, brânzeturi și deserturi.

Calitatea produselor meșteșugărești este evaluată de o comisie etnografică formată din specialiști ai Muzeului Olteniei și din oameni de știință de la Universitatea din Craiova. În fiecare an, sunt oferite opt premii în două secțiuni: Adulți ,Copii și Tineret.

Secția de etnografie a Muzeului Olteniei, Consiliul Județean Dolj și Primăria orașului Craiova îi disting și recompensează pe cei mai vrednici măștri pentru

contribuția remarcabilă la conservarea și păstrarea tradițiilor și meșteșugurilor populare.

În cadrul târgului sunt prezentate creațiile artistice ale meșterilor de costume tradiționale din diferite zone, cum ar fi Oltenia, Transilvania și Moldova. Vizitatorii intră într-o lume fabuloasă de ceramică pictată, obiecte de casă, țesături, ouă vopsite, picturi religioase pe lemn și sticlă, pături și articole tradiționale, coșuri împletite și mobilier din paie, articole din fier forjat și produse alimentare tradiționale din diferite regiuni din România, cum ar fi Sibiu, Harghita, Covasna. Apicultorii și cofetarii din Caraș-Severin, Hunedoara, Cluj, Argeș și Vâlcea oferă produse specifice, produse tradiționale de patiserie, cozonaci, plăcinte, ciocolată, turtă dulce, halva, magiun, gem și diverse dulciuri. În cadrul expoziției își prezintă produsele producătorii de ulei de floarea-soarelui, semințe de dovleac, semințe de struguri, precum și producătorii de sucuri naturale.

De un interes deosebit pentru vizitatori sunt atelierelor de improvizație, unde, sub ochii oamenilor, se prezintă diferite meșteșuguri, cum ar fi olăritul, pictura de icoane, sculptura, etc.

Informații utile:

Târgul Meșterilor Popolari

Craiova, cod poștal 200352, Dolj, Republica România

Perioada de desfășurare: în fiecare an între 21 și 23 octombrie

Locația: Piața „Mihai Viteazul“

<http://www.gds.ro/Local/Dolj/2016-10-19/craiova-xxxix-editie-targului-mesterilor-popolari,perioada-21-23-octombrie/>

Coordonate GPS: N° 44.318929; E° 23.798361; Alt(m) - 108

Distanțe (km):

- Craiova, Dolj - Slatina, Olt = 50 km

- Craiova, Dolj - Drobeta-Turnu Severin, Mehedinți - 112 km

- Craiova -Târgu-Jiu, Gorj = 113 km

Muzeul de Istorie Oltenia, Craiova / Muzeul Olteniei, Craiova

Clădirea este proiectată ca sediu al școlii centrale de fete. Până în anul 1948, aceasta a fost una dintre cele mai prestigioase școli din România. Clădirea a fost proiectată și construită de arh. Toma Dobrescu în 1905. Muzeul Oltenia are o lungă și bogată istorie. A fost fondată în 1915 de Prof. Ștefan Ciuceanu. Pe 13 mai 1928 a fost

transformat în Muzeul Regional Oltenia. Muzeul are trei secțiuni: istorie și arheologie, etnografie și mediul natural. În prezent există mai mult de 110 000 exponate în următoarele colecții: arheologie, numismatică, medalii, documente, manuscrise, cărți rare scrise de autori români și străini, fotografii, memorii și trofee militare. În arhivele Muzeului sunt păstrate efecte personale ale unor personalități care au contribuit la cultura, istoria și politica Olteniei.

În perioada 1929 - 1932, faima Muzeului Oltenia depășește granițele țării. S-au făcut schimburi de experiență cu specialiști din Franța, Polonia, Spania. Săpăturile arheologice atrag cercetători de vârf și oameni de știință din peste 30 de țări. În 1934, la Craiova a avut loc al doilea Congres de arheologie și numismatică. Secția de istorie a Muzeului conține o bogată și valoroasă colecție de artefacte originale de mare valoare științifică. Ea prezintă moștenirea culturală și istorică a unei mari regiuni istorice din România, cu identitate proprie și semnificație națională. Muzeul este de un interes incontestabil atât pentru turiștii români, cât și pentru cei străini.

Muzeul de Istorie Naturală din Craiova face parte din Muzeul Regional Oltenia încă din anul 1928. Expoziția muzeală a fost înființată în 1986 și cuprinde două expoziții temporare - Fluturi și Lumea Animală. La 18 septembrie 2008 a fost deschisă expoziția permanentă de la etajul întâi al clădirii, în cadrul proiectului „Creșterea atractivității turistice din Craiova și Dolj” prin organizarea unei expoziții permanente care funcționează și astăzi la Secția de Științe ale Naturii - Muzeul Olteniei, Craiova.

Informații utile:

Muzeul de Istorie Oltenia

Craiova, cod poștal 200410, Dolj, Republica România

Adresa: Str. Popa Șapcă nr. 8

Telefon: +040 251 411 674

Adresa: Secția de Istorie și Arheologie: Strada „Madona Dudu” nr. 14

Program: 10.00 - 17.00; luna: închis

e-mail: muzeulolteniei@yahoo.com;www.muzeulolteniei.ro

Coordonate GPS: N° 44.3186865; E° 23.7914346

Muzeul de Artă din Craiova

Muzeul de Artă din Craiova este unul dintre cele mai prestigioase muzee românești. Este găzduit în palatul lui Jean Mihail. Acest palat a fost proprietate

privată și a fost construit de Mihail (Dinu) Constantin ca și casă privată. Mihail Constantin a fost unul dintre cei mai bogați oameni din România. Palatul a fost construit între anii 1899 și 1907. În 1908, proprietarul său Mihail Constantin a decedat, iar noua clădire a fost moștenită de fiii săi Nicolae și Jean. Astăzi, palatul este o capodoperă arhitecturală, construită după planurile arhitectului francez Paul Gottereau. Pentru construirea clădirii se folosesc materiale de calitate - șapă de ciment, tavan parțial aurit, oglinzi venețiene, candelabre de cristal realizate la Murano, scări din marmură; pereții sunt tapetați cu mătase adusă de la Lyon - toate acestea dau camerelor eleganță și fac dovada unui gust sofisticat. Palatul este acoperit cu plăci, are propria instalație electrică și încălzire centrală. Galeria de artă cuprinde mai multe secțiuni: pictură, sculptură și artă decorativă ce datează din secolele XV-XIX. Galeria găzduiește lucrări ale unor autori olandezi, flamanzi, francezi și italieni. În muzeu, un loc aparte este dedicat artei românești, reprezentată de icoanele ortodoxe din secolele XVIII-XVIII, precum și de lucrările unui mare număr de artiști din prima jumătate a secolului al XIX-lea, cum ar fi Constantin Lecca, Teodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ion Andreescu, Ștefan Luchian, Nicolae Tonitza, Camille Ressu, Corneliu Baba, Teodor Palladi, Ion Țuculescu, sculpturi realizate de Karl Storck și Dimitrie Paciurea. Galeria găzduiește și „Biroul lui Constantin Brâncuși”, situat în două săli de expoziție. Principala atracție o reprezintă șase dintre sculpturile sale de început (inclusiv variantele celor mai faimoase lucrări ale sale): „Sărutul” (1907), „Vitellius” (1898), „Tors de femeie” (1909), „Orgoliu”, „Cap de copil” (1906) și altele. Brâncuși nu este doar un faimos sculptor român, ci este considerat unul dintre cei mai mari sculptori din lume. Lucrările sale fac parte din istoria artei mondiale și este perceput ca tatăl sculpturii moderne, care a marcat un punct de referință în dezvoltarea artei.

Informații utile:

Muzeul de Artă

Craiova, cod poștal 200419,

Adresa: str. Calea Unirii, nr. 15

Telefon: +40 251 412342, Fax: +40 251 412342

E-mail: muzeuartacv@yahoo.com, muzeuartacv@gmail.com

Web site: www.muzeuldeartacraiova.ro

GPS N° 44.3191793: E° 23.7950188

Parcul Nicolae Romanescu, Craiova

Numeroșii vizitatori ai orașului Craiova vor fi impresionați, gustând bucuria adevărată și odihna completă în timpul unei plimbări în Parcul Nicolae Romanescu. Este unul dintre cele mai frumoase din Europa și a fost dezvoltat între anii 1900 și 1903 de către arhitectul francez Edouard Redont. La expoziția mondială de la Paris din 1900, parcul a primit premiul I și o medalie de aur. Parcul are o suprafață de peste 90 de hectare și include un lac cu insulițe, un pod suspendat și o grădină zoologică. La sfârșitul secolului al XIX-lea, primarul orașului Craiova - Nicolae Romanescu a vrut să planteze copaci în tot orașul. În partea de nord a acestuia erau proprietățile familiei Bibescu. Acolo era o grădină, construită în 1842 de specialiști germani și folosită ca reședință de vară a familiei Bibescu. Aici a stat domnitorul român Alexandru Ioan Cuza în timpul vizitei sale din 1859, la Craiova. Grădina era în cea mai mare parte publică - cu alei, bănci și un pavilion pentru orchestră. Concertele au contribuit la spiritul romantic și aristocratic al locului. După războiul de independență, grădina a fost abandonată. Lacul a devenit un focar de infecție, iar în apropiere erau grajdurile primăriei. Reședința de vară a familiei Bibescu se transformă într-o casă pentru persoanele în vârstă, neajutorate și abandonate. Pentru a-și pune în aplicare ideea de înfrumusețare a orașului, Nicolae Romanescu are nevoie de acest domeniu, precum și de un arhitect cu experiență și imaginație. Astfel ia legătura cu arhitectul Edouard Redont, care a proiectat Expoziția Națională din Parcul Carol - București. Construcția a început în 1900, iar deschiderea s-a făcut în 1903, în prezența regelui Carol. Redont se dovedește a fi un geniu la momentul redactării proiectului, aplicând idei foarte îndrăznețe: sunt acclimatizate sute de specii de copaci care, de obicei, nu cresc în condițiile climatice ale României; dealurile și văile sunt expuse, aspectul lacului este reînnoit, sunt proiectate podul suspendat și castelul. Totul este dezvoltat până la cel mai mic detaliu. Rezultatele sunt evidente. Parcul Romanescu include toate formele de relief. Mergând pe aleile parcului, vedeți: „câmpia” de la intrarea principală; dealurile verzi; râul curgând încet prin mijloc; sute de copaci, perfect grupați; numeroase bănci de-a lungul aleilor. Urcând încet pe firul apei, punctată cu cascade în miniatură, ajungeți la lac, iar descoperirea sa vă va uimi. Pe fundal se vede podul suspendat, încadrat de două dealuri, și verdele naturii.

Fără să vă dați seama, ați ajuns în „zona de deal”. După ce stați puțin pe o bancă, fie ea și la coada lacului, vă continuați drumul, care vă poartă peste podul suspendat, către castelul fermecat. Curiozitatea vă împinge către „zona de munte”, care începe aici. Izvorul, care abundă de nuferi, trece printre două pante împădurite, și este întrerupt pe alocuri de podețe din piatră. În sfârșit, treceți un pod ce pare construit din bușteni, și vă treziți pe partea cealaltă, admirând frumusețile pe care nu ați reușit să le observați la prima vedere. Castelul fermecat este produsul geniului lui Redond, pentru că el găzduiește de fapt imensele rezervoare de apă cu care se irigă parcul. Totul este conceput să arate perfect peste 100 de ani. Grădina zoologică este construită la începutul secolului. În apropiere se află pavilionul rotund pentru orchestră, comandat la Viena. Nu departe de acesta se află Teatrul de Vară. În partea de sud-est a parcului este Hipodromul, cel mai mare din țară la începutul secolului. Ca și suprafață, Parcul Romanescu este al doilea în România după Parcul Herăstrău din București.

Informații utile:

Parcul „Nicolae Romanescu“, Craiova
Craiova, cod poștal 200738, Dolj, Republica România,
Strada Parcul „Nicolae Romanescu“ nr. 1A,
https://ro.wikipedia.org/wiki/Parcul_Nicolae_Romanescu
Coordonate GPS N° 44.3010357; E° 23.8015827

Parcul Tineretului, Craiova

Parcul Tineretului din Craiova a fost deschis în octombrie 2009 pe o suprafață de aproape 60 de hectare. În parcul se pot desfășura numeroase activități recreative și sportive: tenis (4 terenuri), mini fotbal (4 terenuri cu peluze de iarbă sintetică), baschet (2 terenuri), tenis de masă (10 mese de beton), șah (10 mese) pentru începători și avansați, teatru de vară în aer liber (200 de locuri), mini-golf internațional (18 piste), loc de joacă pentru copii, piste de alergare (12 km).

Informații utile:

Parcul Tineretului, Craiova
Craiova, cod poștal 200375, Dolj, Republica România
B-dul „Știrbei Vodă“
Telefon: +040 786 135 963
Program: de luni până duminică: între 9.00 și 21.00.

Coordonate GPS: N° 44.3098869; E° 23.7602449.

Teatrul Național „Marin Sorescu”

Teatrul Național "Marin Sorescu" din Craiova este singurul teatru din România, premiat cu Ordinul Meritul Cultural, ca recunoaștere a realizărilor remarcabile ale teatrului. Aceasta face ca instituția culturală să fie una dintre cele mai celebre scene din România. Prin istoria sa impresionantă, prin realizările sale artistice, dovedite prin numeroasele sale participări la festivaluri celebre, Teatrul Marin Sorescu din Craiova este unul dintre teatrele de elită nu numai în România, ci și în Europa. În fiecare an, în aprilie, teatrul găzduiește Festivalul Internațional Shakespeare, unul dintre cele mai interesante și mai recunoscute evenimente culturale din România.

Informații utile:

Teatrul Național „Marin Sorescu”

Craiova, cod poștal 200585, Dolj, Republica România

Str. Alexandru Ioan Cuza, nr. 11

Telefon: +40 251 413 677; +40 251 415 363; <http://www.tncms.ro>

E-mail: teatrulnationalcraiova@yahoo.com; secretariat@tncms.ro

Coordonate GPS: N° 44.3189759; E° 23.7992057.

Catedrala „Sf. Dumitru”, Craiova

Catedrala "Sf. Dimitrie" este un valoros monument arhitectural și religios, un model de arhitectură ortodoxă și arte frumoase. Numele bisericii este legat de evenimente importante din istoria Craiovei și Olteniei dintre secolele al XVII-lea și al XIX-lea și este un obiectiv interesant, unde se poate practica turismul cultural, istoric și religios. Aici se află moaștele Sf. Mucenic Tatiana. Restaurarea bisericii a fost finalizată în anul 1978. În același an, pe 26 octombrie, de sărbătoarea Sfântul Mucenic Dumitru, Catedrala Metropolitană „Sf. Dumitru” din Craiova a fost din nou sfințită de Înaltpreasfințitul Nestor, Arhiepiscop de Craiova și Mitropolit al Olteniei.

Informații utile:

Catedrala „Sf. Dumitru”

Craiova, Dolj, Republica România

Telefon: +040 762 690 195, +040 725 442 701.

<http://www.catedralasfantuldumitrucraiova.ro/descriere/sfintele-moaste/>

<http://www.monumenteoltenia.ro/biserica-sf-dumitru-domneasca-craiova/>
Program: Slube - liturghii între 7:30 și 24:00
Coordonate GPS: N° 44.3151445; E° 23.7915085; Alt (m) - 87

În a treia zi a călătoriei noastre „Pe calea lutului” vom vizita câteva ateliere de olărit unde se păstrează și se continuă tradițiile acestui vechi meșteșug.

Festivalul „Pomul vietii”, Balș, Olt.

Orașul Balș este cel mai mare centru de producție de ceramică din regiunea Oltenia. Deși astăzi această meserie și-a pierdut rolul important pe care l-a avut în trecut, în unele sate mici precum Oboga, Corbeni și Romana există și astăzi ateliere de ceramică deținute de membrii unor familii, unde se folosesc în continuare vechea tehnologie și tehnicile tradiționale de producție.

La inițiativa Consiliului Județean Olt, a Consiliului Local Balș, a Primăriei Balș, a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Olt, din anul 1993, în centrul Balșului, are loc Festivalul „Pomul vietii”. Odată cu încheierea regimului comunist a lui Nicolae Ceaușescu, crește interesul românilor pentru cultura tradițională - costume populare, sărbători, obiceiuri și meșteșuguri tradiționale, tradiții populare. Astfel, ei se întorc la rădăcinile și caracteristicile lor unice autentice. Pentru a revigora și a păstra folclorul și tradițiile românești, este inițiat festivalul care are loc în fiecare an de Înălțare. Festivalul de la Balș are două componente - ceramică și folclor. Secția de Ceramică organizează târgul artizanal de ceramică. Reprezentanții diferitelor școli de ceramică din toată România își prezintă lucrările, care sunt evaluate de membrii juriului, specialiști ai Muzeului Satului din București și Muzeului de Etnografie din Oltenia. Cele mai rafinate capodopere sunt premiate. Artizanii din ceramică de la Oboga, Romana, Horezu, Corund își prezintă lucrările la Târgul Olarilor. O parte importantă a lucrărilor târgului o reprezintă sesiunea științifică organizată, în care subiectul articolelor prezentate este arta ceramicii și specificul ei în valea Oltetului. La sesiunea de comunicări științifice participă specialiștii de la Muzeul Satului din București și Muzeul Regional Olt. Secția de Folclor organizează o paradă tradițională de costume și prezentarea diferitelor grupuri de folclor din regiune care păstrează folclorul autentic. Festivalul se deschide

cu spectacolele grupului folcloric „Copacul vieții” desfășurate la Casa de Cultură a orașului Bals.

Informații utile:

Festivalul „Pomul vieții”

Primăria Bals, cod poștal 235100, Olt

Adresa: Str. Nicolae Balcescu, nr. 14

Telefon: +40 249 450 145

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Bal%C8%99>; www.bals.ro

Coordonate GPS: N° 44.353510; E° 24.095673; Alt (m) - 128

Distanțe (km):

- Craiova, Dolj - Bals, Olt - 25 km (DN65/E574);

- Bals, Olt - Slatina, Olt - 25 DN65/E574.

Atelierul de olărit Turcitu Gheorghe, Corbeni, Bals, Olt.

Satul Corbeni este faimos pentru tradițiile, obiceiurile și meșteșugurile populare străvechi. Un loc special îl ocupă olăritul. În Oboga, Romana și Corbeni se află cele mai vechi centre de olărit din România. În prezent, între 10 și 15 familii lucrează în domeniu. Ei folosesc tehnologia vechilor meșteri olari și crează replici ale unor faimoase artefacte din ceramică. Ei confecționează obiecte din ceramică sculptate și obișnuite, sau decorate cu motive florale și geometrice specific regiunii. Produsele ceramice reprezintă unul din motivele pentru care turiștii vizitează valea Oltețului, unde pot admira cele mai frumoase și mai rafinate produse din ceramică. Ei pot urmări procesul de producție în atelierul de olărit, iar dacă își doresc o amintire, pot cumpăra produse ceramice unicat.

Cel mai cunoscut centru ceramic din zona Romana a fost înființat în anul 1668. În secolul 19, în sat existau 60 de ateliere de olărit, care au dispărut ulterior. Astăzi, Turcitu Gheorghe este un atelier de olărit și un centru privat de ceramică ce păstrează și dă mai departe acest vechi meșteșug generațiilor viitoare.

Informații utile:

Atelierul de olărit Turcitu Gheorghe

Sat Corbeni, cod poștal 235100, Olt, Republica România

Adresa: Strada Crinilor nr. 52, Telefon: +040 763834780

http://www.innoturism.ro/downloads/3_Vesnicia%20s-a%20nascut%20la%20sat.pdf

Coordonate GPS: N° 44.382928; E° 24.109111; Alt (m) - 140

Distanță (km): 5 km față de Bals, Olt.

Pe drumul de la Balș la Oboga, pe partea de sud-vest, la poalele dealului Măinești se afla mănăstirea cu același nume. Din punct de vedere arhitectural, mănăstirea se caracterizează printr-o structură de cărămidă și pereți de 70 cm grosime. Clădirea are forma unei bazilici. Ea include un altar, un naos și un pronaos. Iconostasul este construit în perete. Frescele datează din 1810-1812 și respectă tradiția ortodoxă. În mănăstire, din portretele donatorilor, precum și din alte fresce se remarcă faptul că îmbrăcămintea include elemente specifice costumelor tradiționale românești. Culorile folosite de iconograf sunt în nuanțe de roșu, albastru, gri, verde și galben.

Atelierul de olărit a lui Ciungulescu Marinel din satul Oboga, județul Olt.

Oboga este o marcă românească de ceramică produsă prin metode tradiționale. Astăzi, obiectele ceramice originare din Oboga sunt expuse în Casa Baniei, secția de etnografie a Muzeului Oltenia din Craiova. Unul din cele mai valoroase exponate este cupa de nuntă Oboga. Tehnica tradițională de producere și decorare a obiectelor ritualice specifice și a celor folosite în scop domestic este păstrată și folosită în trei sate din județul Olt - Oboga, Romana și Corneni. Astăzi, vechea tradiție a olăritului din Bogota / Oboga este păstrată și dată mai departe în atelierul meșterului Ciungulescu. El sprijină două practici tradiționale de producție: ceramică simplă, neglazurată, și ceramică fină, glazurată. Sunt produse aici cești de cafea, de vin, de coniac, farfurii, borcane, sticle, etc. De un deosebit interes sunt verighetele tradiționale, decorate cu motive florale zoomorfice, și chiar antropomorfe. În aceste ateliere, se confecționează statuete din ceramică înfățișând fete și băieți în costume tradiționale, care reprezintă o frumoasă amintire a vizitei în județul Olt.

Atelierele locale de ceramică folosesc încă tehnicile tradiționale de ornamentare, cu materiale naturale cum ar fi porumbul, penele de gâscă și paiete, pentru o decorare foarte fină. În munca lor, olarii din Oboga folosesc în cea mai mare parte unelte vechi, cum ar fi: coarne de vaci pentru delimitarea ornamentelor; bucăți de piele pentru netezirea marginilor vaselor ceramice; instrumente din lemn pentru

lustruirea obiectului în exterior; titirezul - o unealtă din lemn pentru încrețirea marginii taierelor; pene de găscă și paie pentru decoruri foarte fine; țâțarul - un instrument care face o deschidere pe mânerul vasului de băut.

Informații utile:

Atelierul de olărit Ciungulescu Marinel
Sat Oboga, cod poștal 235100, Olt, Republica România
Seminar „Ceramica” despre Atelierul de Olărit Ciungulescu Marinel
https://ro.wikipedia.org/wiki/Oboga,_Olt
Coordonate GPS: N° 44.425215; E° 24.086682; Alt (m) - 146
Distanță:
- Balș, Olt - Oboga, Olt - 9 km / DJ 643.

Atelierele private de ceramică tradițională ale lui Ștefan Trușcă, sat Romana și Gheorghe Turcitu, sat Corbeni

Oboga este o marcă românească de ceramică produsă prin metode tradiționale. Tradiția folosirii anumitor instrumente de olărit este păstrată și pusă în aplicare în satele Romana și Corbeni în atelierele meșterilor Ștefan Trușcă și Gheorghe Turcitu. Ei continuă să folosească tehnologia străveche transmisă de un tată unui fiu care a păstrat meșteșugul moștenit din bătrâni. Se practică două metode tradiționale de producție: ceramică obișnuită neglazurată și ceramică fină glazurată. Sunt produse aici cești de cafea, de coniac, de vin, farfurii, borcane, sticle, căni, caserole, boluri, sfeșnice, etc. Meșterii folosesc vopseluri tradiționale în culori de verde, maro și galben. Se produc pietre frumoase și păpuși cu decorațiuni zoomorfice, cum ar fi berze, găini, fazani, cocoși, pești; ornamente florale cum ar fi: diferite flori, copacul vieții, ghinde; decorațiuni antropomorfice cum ar fi: capete de copii și altele. Aici, la fel ca în atelierul din Oboga, se confecționează obiecte tradiționale legate de nuntă, specifice regiunii. Meșterii își vând operele prin magazinele de suveniruri din muzeele din zonă, își deschid expoziții și participă la târguri naționale și internaționale.

Informații utile:

Atelierele de olărit ale lui:
Ștefan Trușcă
Sat Romana, cod poștal 235100, Balș, Olt, Republica România
Telefon +40 747 969 807
http://www.innoturism.ro/downloads/3_Vesnicia%20s-a%20nascut%20la%20sat.pdf
Coordonate GPS: N° 44.389763; E° 24.104531; Alt (m) - 153

Gheorghe Turcitu
Sat Corbeni, Balș, Olt
Telefon: 0763 834 780
Coordonate GPS: N° 44.389666; E° 24.101129 Alt (m) -154
<http://stiri.travelo.ro/turism-pentru-traditii-in-corbeni/>
Distanțe (km):
- Balș - Corbeni, Olt - 4 km;
- Corbeni - Romana, Olt - 2 km;
- Romana - Oboga, Olt - 3 km

Mănăstirea Calui din satul Oboga

Mănăstirea Calui, pe de teritoriul satului Oboga, a fost fondată în secolul al XVI-lea. Apariția sa este învăluită în frumoasele legende narate de călugări. Prima spune că atunci când Mihai Viteazul a trecut prin aceste locuri cu calul său, copita calului s-a blocat într-o gaură din care a țâșnit un izvor miraculos. Cea de-a doua legendă se referă la călugării greci care locuiau în mănăstire. Ei o numesc „kalo”, adică „frumos”, „loc sfânt”, „dat de Dumnezeu”. Complexul mănăstirii, înconjurat de un zid mare de cărămidă, a fost construit între 1516 și 1521 în timpul domniei lui Neagoe Basarab. Mănăstirea bisericii este o adevărată capodoperă de arhitectură, specifică zonelor montane. În partea din față a bisericii se află o frumoasă statuie a celor trei frați Buzesti: Radu, Stroe și Preda, căpitanii voievodului Mihai Viteazul. Ei stau unul alături de altul. Unul ține un buzdugan, celălalt o sabie și un scut, iar al treilea, o pană și un pergament. Biserica dedicată Sfântului Nicolae a fost creată de Vlad Dumitru în 1515. În anul 1594 a fost construită pivnița mănăstirii de către călugării care au locuit aici. Ziduri de apărare împotriva focului înconjoară mănăstirea și o fac să pară o adevărată fortăreață. Are un turn înalt cu 12 ferestre și două rânduri de țărushi. Deasupra ușii de la intrare se află o inscripție veche și un fragment de decor mural exterior. Biserica este alcătuită dintr-un pronaos, un naos și un altar. Iconostasul impresionează prin ornamentele și icoanele frumoase. Meșterul Mina, un artist și echipa de maeștri, au pictat frescele din biserică, unde se evidențiază figurile domnitorului Mihai Viteazul și ale căpitanilor săi, frații Buzesti. Mergând de-a lungul aleii spre zidul mănăstirii, ajungem la noua Biserică a Adormirii, construită la inițiativa și cu ajutorul arhimandritului Corneliu Miroslov. Acesta a venit în 1986 ca stareț al mănăstirii, pe care a revitalizat-o, a înființat o casă parohială, a cumpărat

trei clopote noi, a dat o viață nouă mănăstirii și a transformat-o într-o mănăstire de călugări. Astăzi, Mănăstirea este un monument valoros prin arhitectura sa și prin pictura religioasă din interior.

Informații utile:

Mănăstirea Calui

Locație: Mănăstirea este situată pe malul râului Olteț.

De pe DN65/E574 Balș drumul se intersectează cu DJ643 - 12,5 km, apoi se ia la stânga spre Calui și se merge pe DC9 - 3 km spre Gura Calui

<http://amfostacolo.ro/impresii9.php?iid=62787&d=descopera-oltenia--la-pas-prin-oltenia>

<http://www.crestinortodox.ro/biserici-manastiri/manastirea-calui-67841.html>

http://primariacalui.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=14&Itemid=15

http://ortodox.ro/manastiri/manastirea_calui.html

Coordonate GPS: N 44.462800; E 23.031740

După ce ne rugăm întru slava Domnului, ne continuăm drumul spre Slatina, unde ne așteaptă ghizii prietenoși de la Muzeul de Etnografie Olt.

Muzeul Județean Olt, Slatina

Muzeul Județean Olt s-a deschis pe 1 Mai 1952, iar în acest scop Ion Florescu și-a donat colecția privată și casa. Colecția sa cuprinde în principal artefacte arheologice și numismatice. Astăzi Muzeul Județean Olt cuprinde secțiile de: Arheologie, Numismatică, Etnografie, Istorie modernă și Artă modernă și Departamente Teritoriale.

Departamentul de Arheologie deține artefacte provenite din săpăturile din așezările neolitice din Gumelnița, Slatina, Brebeni și Dragănești-Olt. Cultura neolitică Vădastra este bine reprezentată în muzeu. Colecțiile arheologice arată continuitatea culturii materiale și spirituale a populației care a locuit în aceste ținuturi din antichitate până în prezent. A avut loc o tranziție lină din perioada civilizației dacice către perioada modernă. Zona a fost locuită din vremuri preistorice, după cum reiese din numeroasele expediții arheologice care au avut loc aici. Ne vorbesc despre trecut: ceramica preistorică și antică, instrumente, obiecte ritualice din lut, figuri antropomorfe și zoomorfe. Muzeul expune mărturii din cultura geților și din civilizația romană. A fost descoperită o comoară bizantină conținând monede de argint din

secolul al VII-lea, din Evul Mediu timpuriu. Alte mărturii materiale din Evul Mediu sunt: arme, cărți vechi, bijuterii, monede și comori de la Vlad Vintilă, Mihai Viteazul, Matei Basarab și Constantin Brancoveanu.

Secția de etnografie cuprinde colecții de meserii populare - ceramică, țesătorie, covoare, fier forjat, bijuterii, costume tradiționale pentru bărbați și femei. Colecția muzeală dedicată epocii moderne include lucrări, arme, fotografii, artă decorativă și subliniază rolul așezării urbane în procesul de afirmare națională. În 1969, secția de etnografie avea o colecție de 1480 de obiecte. Până în prezent aceasta a ajuns la 8933 obiecte, ceea ce arată că Muzeul Olt se îmbogățește și se dezvoltă constant. Este prezentat specificul straielor populare din aproape întreg județul Olt. Colecțiile acoperă domenii precum: obiceiuri, profesii, ceramică, textile, țesături, metal, lemn, folclor. Colecția de ceramică include obiecte din centrele ceramice din Oboga, Corbeni, Romana. De asemenea, muzeul are obiecte din cultura Vădastra și ouă colorate de la Oboga. Muzeul beneficiază de o bogată colecție de costume populare, pentru bărbați și femei, de zi cu zi sau de sărbătoare. Sunt expuse diverse monede, eșarfe de mătase, bijuterii din argint și alamă, curele și coliere de mărgele colorate, realizate manual de maeștrii locali.

Cea mai recentă secție a muzeului este cea de Artă. Aici sunt prezentate picturi, sculpturi, desene ale artiștilor contemporani români născuți în Olt și care au primit recunoaștere națională și internațională - Ion Popescu-Negreni, Spiru Vergulescu, Corneliu Ionescu, Nicolae Truță, Mihai Marin Cârstea.

Informații utile:

Muzeul Județean Olt

Slatina, cod poștal 230079, Olt, Republica România

Adresa: Strada Ana Ipătescu, cod 230079

Telefon/fax: +40 249 415279

e-mail: muzeu_olt@yahoo.com

<http://www.mjolt.ro/muzeul-olt/>

Coordonate GPS: N° 44.430147; E° 24.360127; Alt (m) - 145

Distanțe (km):

- Craiova, Dolj - Slatina, Olt - 51 km, pe DE 574;

- Balș, Olt - Slatina, Olt - 25 km, pe DE 574.

Muzeul de Etnografie Slatina

Muzeul de Etnografie din Slatina este o destinație turistică importantă. A fost înființată în 1997. Expoziția muzeului îi prezintă vizitatorului obiceiurile și tradițiile județului Olt. Sunt expuse aici colecții de costume tradiționale pentru bărbați și femei, țesături, artizanat din ceramică și lemn. Sunt interesante obiectele ceramice originale și replicile produselor din atelierele din Corbeni și Oboga expuse în muzeu.

Informații utile:

Muzeul de Etnografie, Slatina, Olt, Republica România

Str. Ionașcu nr. 73

Telefon/fax: +40 249 435 663; E-mail: etnografie@mjolt.ro

<http://locuridinRomânia.ro/judetul-olt/orasul-slatina/muzeul-de-etnografie.html>

Program: 10:00 - 18:00; sâmbătă și duminică: 9:00 - 17:00.

Coordonate GPS: N° 44.4368849; E° 24.3626765

În a patra zi a turului „Calea Lutului” ne încheiem excursia prin România și după o noapte în Turnu Măgurele ne îndreptăm spre Bulgaria. Prima oprire este la Drăgănești-Olt pentru a vizita Muzeul Câmpiei Boianului și Parcul Arheologic.

Muzeul Câmpiei Boianului și Parcul Arheologic, Drăgănești -Olt, Olt

Complexul muzeal din Drăgănești -Olt include Casa Girgiu, Casa Polychronios / Casa Nicolae Titulescu / Casa memorială Nicolae Titulescu și alte dependințe, situate într-un conac de pe strada Nicolae Titulescu. În 2010, a fost construit un parc arheologic de case neolitice, care reprezintă o atracție turistică majoră. Săpăturile arheologice de la Drăgănești -Olt - au avut loc mai mult de 30 de ani. Încep să lucreze aici primii oameni de știință de la Universitatea Timișoara, precum și arheologi de la Muzeul Național de Istorie a României, Institutul de Tracologie Craiova și Muzeul Drăgănești-Olt. În 1981 a început constituirea complexului muzeal modern. Expoziția de istorie se află în cele șapte camere ale Casei Giurgiu. Sunt expuse aici obiecte autentice provenind de la săpăturile arheologice, reconstituind istoricul acestui așezământ paleolitic până în zilele noastre. Cele mai remarcabile artefacte arheologice aparțin stratului cultural Dudești, dar cele mai multe exponate datează din Neolitic, de la cultura Gumelnița. Acestea includ: ciocane, motive tradiționale,

instrumente din coarne de cerb, pumnale din os, figuri din lut ilustrând cultura oamenilor din Neolitic, greutăți pentru năvoade, sulite, pumnale, vârfuri de sulită, aruncătoare de flăcări, praștii - dovada faptului că principalele ocupații ale primilor locuitori ai acestor ținuturi erau vânătoarea și pescuitul.

Casa Polychronios este clădirea principală a Muzeului Campiei Boianului. Este cea mai veche casă, păstrată astăzi în Muzeul Campiei Boianului, și a fost construită de familia Polychronios la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Atunci servea ca și clădire administrativă pentru gestionarea fermei. Acum, în această casă se află expoziția principală a muzeului, cuprinzând următoarele secții: Artă populară, Expoziția „Lada de Zestre”, Artă ortodoxă, Platoul Bisericii și Expoziția de Artă "Lumea Culoarelor". Expoziția etnografică creionează viața rurală în această zonă, țesătoria artizanală tradițională, costumele folclorice, materialele folosite în scopuri casnice, precum și cele pentru covoare. Fără îndoială, cea mai atractivă parte a muzeului din Drăgănești-Olt este parcul arheologic „Gumelnița”. Acesta se compune din 6 locuințe neolitice care reconstituie cultura neolitică numită Gumelnița. Parcul a fost creat la inițiativa lui Traian Zorzoliu. Sunt renovate case neolitice de pescari, fermieri și olari. În reconstrucția interiorului au fost folosite obiecte neolitice sau replici ale obiectelor neolitice, mese, altare religioase, unelte de uz casnic și echipamente de lucru autentice. S-a reprodus și o locuință în care au fost depozitate alimente și unelte. Oamenii s-au retras în locuințe în timpul marilor deversări ale râurilor, când au fost inundate principalele cabane de locuit.

Informații utile:

Muzeul „Câmpia Boianului”

Drăgănești-Olt, cod poștal 235400, Olt, Republica România

Adresa: strada Titulescu, nr. 239

Telefon: +040 249 465 239

https://ro.wikipedia.org/wiki/Muzeul_C%C3%A2mpiei_Boianului

Coordonate GPS: N° 44.173613; E° 24.515090; Alt (m) - 78

Distanțe (km):

- Drăgănești - Olt - Caracal, Olt - 23 km;

- Drăgănești - Olt - Slatina, Olt - 36 km

A doua oprire de azi este Muzeul **Romanațiului** din Caracal

Faimosul magistrat și scenograf Ion Hagiescu-Miriște și-a donat locuința municipalității pentru a-i ajuta pe elevi să urmeze sculptura în Roma și Paris. Colecția sa bogată de sculpturi și picturi a fost donată municipalității în schimbul obligației de a le păstra. Astăzi ele ocupă un loc important în Muzeul Romanațiului din Caracal. Muzeul a fost înființat în anul 1949 și este situat în casa donată municipalității de către Ion Hagiescu-Miriște în anul 1904. Clădirea este un monument cultural, construit la mijlocul secolului al XIX-lea. Zona expozițională include două camere, care găzduiesc cele două departamente: Istorie și Artă. Departamentul de istorie cuprinde 65 de exponate care surprind esența muzeului. Departamentul de artă cuprinde 27 de tablouri ale lui Nicolae Darăscu, C.D.Stahi, O.Obedeanu, N.Grimani, Ambrosini și alții. În 1950, muzeul a fost mutat în casa lui Niculin Jianu, monument istoric și arhitectonic, construit în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Astăzi, muzeul are patru secțiuni: arheologie, istorie, „Iancu Jianu” și etnografie. Departamentul de Arheologie și Istorie deține peste 20.000 de obiecte valoroase, dintre care unele sunt mai vechi de peste 6.000 de ani, și care sunt expuse în opt camere ocupând o suprafață de peste 400 m². Expoziția permanentă din Secția de Arheologie și Istorie este constituită pe criterii tematice și cronologice și se bazează pe principalele perioade ale istoriografiei românești, prezentând mărturii valoroase care atestă viața materială și spirituală a populației locale din cele mai vechi timpuri până în 1944. Fiecare dintre cele opt camere ale muzeului este aranjată tematic. Expoziția muzeală este bogată în imagini, lucrări, hărți și obiecte din diverse materiale, costume, uniforme și arme, obiecte de artă legate de istoria, viața economică, cultura și etnografia fostului cartier Romanați. La secția dedicată Paleoliticului se pot admira instrumente de piatră, instrumente din os de mamut, vase ceramice găsite în Vlădila, Caracal, Fărcașele, Hotărani și Grădinile. Neoliticul și epoca bronzului sunt reprezentate prin vase ceramice, arme, obiecte religioase, urne de înmormântare, obiecte de bronz și fier descoperite în timpul săpăturilor arheologice din Fărcașele, Hotărani și Grădinile. Epoca daco-romană este reprezentată prin exponatele din Romula-Malva (satul Reșca, de lângă Caracal). Au fost găsite aici artefacte cum ar fi cupe, vase, amfore, pietre prețioase, sfeșnice,

sarcofage, praguri, inscripții de piatră și cărămizi, statui etc., care dovedesc vitalitatea așezării din această epocă. Muzeul dispune de o colecție mare de sfeșnice, cu unul, două sau trei brațe. O descoperire rară expusă în muzeu este un sfeșnic reprezentând capul unui bătrân. În săpăturile din Romula se găsesc pietre semiprețioase de jasp și onix, gravate cu figuri de zei, scene mitologice și animale. Sunt expuse statui romane de bronz reprezentându-i pe zeița Diana, pe Fortuna - apărătorul lui Romula-Malva și pe Janus, și sculpturile din piatră ale lui Jupiter Dolichenus, Dea Dardanica Romula și alții. Artefactele sunt obiecte descoperite în timpul săpăturilor arheologice din orașul român Romula, care a devenit centrul principal al Daciei în timpul împăratului roman Septimius Severus. La intrarea în muzeu există un lapidarium. Acesta include mai mult de 20 de exponate: sarcofage, porți, obiecte de îngropare și multe altele. O descoperire excepțională este sarcofagul reginei romane Aelius Julius Julians, consulul roman, cu dimensiuni: 2,30 x 1,08 x 1,54 m, din piatră varsoniană, cu ornamente sculpturale atât pe capac, cât și pe cutie. Sarcofagul este făcut din ordinul soției sale Valeria Gamelina și al copiilor săi. Descoperirea arheologică s-a făcut lângă Romula, în necropola de la Hotărani, în 1952. Secția de etnografie a muzeului se află în plin proces de reamenajare. Ea conține o colecție bogată: costume tradiționale pentru bărbați, femei, fete și bărbați necăsătoriți, voaluri, accesorii pentru păr etc., precum și o colecție de peste 4000 de modele de croitorie. În Fondul Etnografic sunt păstrate unelte agricole vechi, un plug de lemn și obiecte de uz casnic: războaie de țesut, separatoare de fire de mătase și altele. În zona Caracal (la sud de oraș) puteți vedea rămășițele orașului roman "Romula": clădiri, băi și temple, precum și ruinele Palatului Domnesc din Caracal, o fostă reședință domnească din vremea lui Mihai Viteazul (sec. al XVI-lea), Matei Basarab și Constantin Brancoveanu. În oraș este interesantă clădirea tribunalului și casa lui Iancu Jianu, un monument arhitectonic.

Informații utile:**Muzeul Romanatiului Caracal**

Orașul Caracal, cod poștal 235200, Olt, Republica România

Adresa: Str. Iancu Jianu, nr. 28

Contacte: +40 249 511344,

pmc@romanati.ro; <http://www.cniptcaracal.ro/index.php?page=muzeu-romanatiului>

Coordonate GPS: N° 44.112629; E° 24.344703; Alt(m) - 107

Distanțe (km):

- Caracal, Olt - Craiova, Dolj - 55 (DE 70);
- Caracal, Olt - Slatina, Olt - 41 (DN 64).

Ne continuăm călătoria pe drumul spre Corabia, iar după 35 km ne oprim la Vădastra pentru a vizita atelierul de ceramică al lui Ionel Cococi.

Vădastra este o cultură arheologică preistorică din zona Corabia, inițiată și studiată în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, de către arheologii universităților din București și Craiova și de la Muzeul Olteniei, Craiova. Ionel Cococi este proprietarul unui atelier de olărit, unde produce replici ale unor obiecte ceramice unice din cultura Vădastra. În cadrul unui proiect, în anul 2000 el a absolvit un curs de arte specializate la Universitatea din Craiova, unde a studiat particularitățile culturii Vădastra, tehnologia și tehnicile de producere a ceramicii în epoca preistorică. Acum, scopul său principal este de a revigora această producție și de a o păstra timp de generații. Prin urmare, el organizează cursuri și activități extrașcolare pentru copiii localnicilor, care, în centrul de producție de ceramică, nu numai că pot observa, ci se și implică în producția de vase arhaice. Meșterul folosește o tehnică veche, datând din anii 5500 - 5500 î.E.N. pentru producția de ceramică neagră. Cultura Vadastra este una dintre cele mai importante culturi neolitice, care se remarcă prin originalitate și perfecțiune în ceea ce privește tipologia, tehnicile de producție, uneltele de lucru și motivele decorative. Vasele tronconice, castroanele hemisferice, fructierele - sunt câteva dintre formele tipice ale ceramicii Vădastra. Decorațiunile acestor vase sunt realizate prin tehnica tăierii. Spiralele, meandrele, triunghiurile, diamantele, "dinții de lup" sunt motivele decorative specifice ceramicii Vădastra. Acestea acoperă întreaga suprafață a vaselor într-un aranjament matematic.

Ionel Cococi a vizitat expoziții de produse ceramice în stil Vadastra la sediul UNESCO din Paris, la Comitetul Regiunilor din Bruxelles, Strasburg, Milano și Torino. Acum el își transmite cunoștințele elevilor de la Școala de Arte din Slatina, într-o clasă cu profil de ceramică.

Informații utile:

Atelierul de olărit a lui Ionel Cococi
Satul Vădastra, cod poștal 237510, Olt
Telefon: +4420 761 164 092

<http://www.agerpres.ro/cultura/2014/06/14/destinatia-România-olt-ceramica-de-vadastra-revitalizata-dupa-aproape-sapte-milenii-de-artizanul-ionel-cococi-11-28-33>
Coordonate GPS: N° 43.864116; E° 24.378910; Alt (m) - 66
Distanțe:
- Vădastra, Olt - Caracal, Olt - 33 km pe DJ 642A;
- Vădastra, Olt - Corabia, Olt - 19 km pe DN 54.

După încă 20 km, ajungem la Corabia, unde vizităm Muzeul de Istorie.

Muzeul de Arheologie și Etnografie din Corabia.

Muzeul de Istorie Corabia a fost fondat în anul 1951, la sugestia academicianului Nicolaescu-Plopșor, directorul Muzeului Oltenia. Muzeul funcționează într-o clădire care este un monument cultural. Acesta cuprinde două secții: arheologie-istorie și etnografie. În cadrul secției de Arheologie-Istorie a muzeului sunt expuse artefacte descoperite în ultimele șase decenii, dovadă a vieții preistorice din cultura neolitică Vădastra (mileniul al IV-lea î.Hr.), din cultura eneolitică Sălcuța-Gumelnița, grupului cultural Chelai (mileniul al III-lea î.Hr.) Țesăturile datează din epoca eneolitică și au peste 4000 de ani. Artefactele ceramice datează din epoca veche a fierului Hallstatt. Interesante sunt ornamentele provenind din aceeași perioadă - un pandantiv și doi cercei de aur, aceste elemente fiind cele mai vechi din Sucidava. Înainte de 1989 au fost descoperite brățări de argint, cercei de aur cu pietre, cinci monede de aur, și piaștri turcești (44 de monede de argint). Comoara din Sucidava, formată din 211 monede de argint Republicane, descoperită în Gura Padinei cu ani în urmă, precum și cele 408 monede medievale - spaniole, maghiare, romane, emise în timpul domniei lui Constantin I, au o valoare artistică și istorică excepțională. Secția de etnografie include 2500 de exponate: un război de țesut, costume tradiționale populare, obiecte tradiționale de mobilier, costume tradiționale populare din zona Romanați, Vădastra, Vădăstrița, Orlea, Dăbuleni, și colecția de pături - pături și fețe de masă specifice, cu imagini florale, antropologice sau zoologice și cu alternanță de culori pe orizontală, unele din ele datând din Neolitic.

Informații utile:

Muzeul de Arheologie și Etnografie din Corabia.

Orașul Corabia, cod poștal 235300, Teleorman, Republica România
Adresa: strada Cuza Voda, nr. 65

Program:

- de marți până vineri - între 8.00 și 17.00;
- sâmbăta și duminica - între 9.00 și 13.00.

Contact: +40 249 561 364, <http://ghidulmuzeelor.cimec.ro>

Coordonate GPS: N° 43.774823; E° 24.502004; Alt (m) - 46

Distanțe:

- Corabia, Olt - Caracal, Olt - 41 km, pe DN 54;
- Corabia, Olt - Bechet, Dolj - 47 km, pe DN 54A.

Orașul Alexandria se află la 90 km de Corabia, iar scopul vizitei noastre aici este Muzeul Regional.

Muzeul Regional Teleorman

Muzeul Regional Teleorman este situat în orașul Alexandria. Construcția sa a început în 1934, când s-a dorit a fi o colecție de muzee, și s-a înființat muzeul Teleorman, deținând o colecție de documente, exponate etnografice și arheologice din regiunea Alexandria. În 1952 colecția a fost îmbogățită și a fost amenajat un muzeu al orașului, iar în 1974 a primit statutul de Muzeu Regional al județului Teleorman. Muzeul a fost mutat în clădirea de astăzi în 1981.

Expoziția permanentă a muzeului include o colecție de obiecte provenite din săpături arheologice. Artefactele datează din epoca paleolitică, neolitică, epoca bronzului, epoca fierului, daco - getă - ilustrând dominația și migrația triburilor în prima parte a Evului Mediu. Muzeul expune artefacte descoperite la Ciuperceni, pe dealul Ciolănești, la Vitănești, Măgura, Bujoru, Albești, Orbeasca.

Cele mai valoroase exponate din prima parte a epocii neolitice (Precris Starcevo-Cris) sunt: obiectele din ceramică și din lemn, ornamentele de Măgura; din neolitic (Dudești Vădastra): oale și obiecte din ceramică, ornamente de Măgura. Cultura arheologică Gumelnița este reprezentată de obiectele din ceramică pictate, un bol din aur, vase de lut cu ornamente antropomorfe și zoomorfe, bijuterii din lemn, os, corn, piatră, cupru. Arheologia medievală e reprezentată prin obiectele de ceramică gravate Sgraffito și prin bijuteriile din argint.

Expoziția permanentă de comori cuprinde 72 de obiecte descoperite în onă, comori ce conțin mai mult de 600 de monede de vârste diferite. Cele mai vechi sunt

monedele grecești din secolul IV î.H., printre care și drahmele din vremea lui Alexandru cel Mare. Interesante sunt monedele romane din vremea Republicii, monede cu inscripția „împăratul Traian, câștigător în luptele cu dacii”. Mai puțin numeroase sunt monedele din Imperiul Bizantin. Mai există și monede ale țarului bulgar Ivan Alexandru, precum și ale conducătorilor de origine spaniolă, maghiară, germană, polonă, letonă și otomană. Monedele străine descoperite atestă schimbul activ de mărfuri pe aceste meleaguri în ultima parte a Evului Mediu.

Extrem de bogată și de valoroasă este expoziția permanentă de etnografie de la Muzeul Alexandriei. În colaborare cu Muzeul Satului din București, au fost reconstruite cinci case rurale din zona Teleorman datând între sfârșitul secolului al XIX-lea și jumătatea secolului al XX-lea. Interiorul reconstituie stilul de viață specific și îmbrăcămintea oamenilor din regiune. Bogată este și expoziția de costume tradiționale pentru bărbați și femei. Există, de asemenea, săli care reprezintă meșteșugurile tradiționale rurale originale, cum ar fi: țesutul, pescuitul, viticultura, agricultura. Muzeul dispune de un laborator propriu pentru restaurarea și păstrarea obiectelor ceramice și metalice și a epistolelor din timpurile străvechi.

Muzeul Județean Teleorman prezintă expoziții tematice temporare, desfășoară conferințe științifice cu participare internațională și este implicat în numeroase proiecte internaționale în domeniul muzeelor, arheologiei, etnografiei și promovării patrimoniului cultural și istoric al regiunii.

Informații utile:

Muzeul Județean Teleorman din Alexandria
Oraș Alexandria, cod poștal 140033, Teleorman, Republica România
Adresa: Strada „Anul 1848”, nr. 1
Telefon/fax: +40 247314761
Program: 9: 00-17: 00, închis - sâmbăta și duminica
<http://www.muzeulteleorman.ro/organigrama.html>
Coordonate GPS: N° 43.975057; E° 25.328258; Alt (m) - 46
Distanțe:
- Alexandria, Teleorman - Corabia, Olt - 80 km;
- Alexandria, Teleorman - Turnu Măgurele, Teleorman - 47 km

Ultima oprire din cea de-a parta zi a turului nostru este orașul Turnu Măgurele, unde ne vom odihni peste noapte.

Informații utile:

Oraș Turnu Măgurele, cod poștal 145200, Teleorman, Republica România

https://ro.wikipedia.org/wiki/Turnu_Măgurele

<https://www.agerpres.ro/engleza-destinatie-România/>

Coordonate GPS: N° 43.752268; E° 25.877236

Distanță:

- Oraș Turnu Măgurele, Teleorman, Republica România - Nikopol, districtul Plevna, Republica Bulgaria - 7 km.

În cea de-a cincea zi luăm bacul de la Turnu Măgurele până la Nikopol, traversând Dunărea pentru a ajunge în Bulgaria, unde continuă traseul nostru pe Calea Lutului. În această zi vom vizita trei orașe din Bulgaria - Nikopol, Pordim și Plevna.

După ce coborâm de pe bac, ne îndreptăm spre cetatea Șişman din Nikopol.

Kaleto, numită și cetatea lui Șişman (Nikopol), a avut în trecut o importanță strategică deosebită în cadrul unui port bine protejat. Astăzi, această cetate relativ bine conservată face parte din peretele vestic (așa-numita Șişmanova Vrata). De fapt „ușa” nu datează din timpul domniei lui Ivan Shishman, ci de la începutul secolului al XIX-lea. Originalul se află în Muzeul de Istorie Regională din Plevna. Săpăturile arheologice au dezvăluit diferite straturi culturale din perioadele: romană, bulgară și turcă.

În Evul Mediu Nikopol a fost cel mai mare port comercial pe Dunăre din Bulgaria. Cetatea se ridică pe un deal înalt, cu pante abrupte, mai ales în partea de nord, spre Dunăre. Dealul este situat în partea de nord-vest a orașului, și este accesibil doar venind dinspre vest, unde un drum îngust îl leagă de zonele înalte ale câmpiei Dunării. Acest loc a fost, evident, poarta de vest a cetății. În oraș, care era situat într-o vale adâncă, se intra prin poarta de est. Aici se ajungea venind de pe un

drum abrupt care pornea de la poalele dealului până la malul Dunării. Drumul traversează pantele estice și sudice. Potrivit lui H. Škorpil, cetatea avea 370 de metri lungime și 270 de metri lățime. Zidurile cetății au fost major refăcute în secolele XII-XIV. Acest lucru este evidențiat de folosirea pietrei tăiate, a mortarului alb cu balast și a grinzilor din pereți, așezate longitudinal și transversal. Ușile castelului erau duble, cu turnuri deasupra lor. Pe partea de vest era un șanț. Poarta de aici avea un pod care se lăsa peste șanț.

Cetatea este cunoscută sub numele de Șișmanova deoarece este legată de ultimii ani ai celui de-al doilea imperiu bulgar. A fost reședința ultimului țar bulgar Ivan Șișman și ultima cetate bulgară. După cucerirea ei de către turci în 1395, Regatul Târnov a căzut sub dominația otomană. În anul următor, 1396, sub zidurile acestei cetăți, războinicii țarului Ivan Strațimir s-au luptat în alianță cu regele Sigismund. Scopul alianței creștine unite era acela de a aduce Nikopol înapoi și de a expulza turcii din această țară. Aici, Sultanul Baiazid raportează a doua victorie asupra creștinilor. Astfel, sistemul militar și politic otoman este în cele din urmă impus în ținuturile bulgărești.

Informații utile:

Cetatea Șișman

Orașul Nikopol, district Plevna, Republica Bulgaria

Locație: pe un deal din partea de nord-vest a orașului Nikopol.

<https://bg.wikipedia.org/wiki>

Coordonate GPS: N° 43.702941; E° 24.891687; Alt (m) - 102

Distanțe:

Orașul Nikopol, district Plevna, Republica Bulgaria - Orașul Turnu Măgurele, Teleorman, Republica România - 7 km;

Orașul Nikopol, district Plevna, Republica Bulgaria - Orașul Plevna, district Plevna, Republica Bulgaria - 55 km;

Orașul Plevna, district Plevna, Republica Bulgaria - Orașul Pordim, district Plevna, Republica Bulgaria - 65 km

Biserica "Sf. Petru și Pavel"

Biserica „Sf. Petru și Pavel” este o biserică medievală din Nikopol, descrisă pentru prima dată în 1871 de Felix Kanitz. Ea nu mai era folosită de mult timp și se afla în curtea unei case turcești. Kanitz a auzit o legendă potrivit căreia aici ar fi fost

o catedrală a catolicilor din Nikopol (paulicienii). El vorbește despre două turle mici aflate pe pronaosul bisericii; una dintre ele este vizibilă și pe un desen în acuarelă realizat de el însuși. Când, în 1914, George Balsch (1868-1934), a examinat, la rândul său, biserica, pronaosul se prăbușise deja. În 1927 clădirea a fost declarată monument de cultură de importanță națională. Clădirea este de dimensiuni reduse: 10 x 7 metri. Intrarea se face pe partea sudică a pronaosului. Nava din interior este sub formă de cruce, cu o absidă lângă altar. Domul înalt se ridică chiar deasupra colțurilor interioare ale crucii. Înainte, nartexul era îngust, și înalt cât o clădire cu două etaje. În exterior, pereții au arcade decorate cu cărămidă și piatră albă. Judecând după stil, oamenii de știință tind să considere că această clădire datează din secolul al XIV-lea, fiind astfel una cele mai bine conservate construcții bulgare din epoca medievală.

Fântâna Elia

Elia (Ilie) este numele unei fântâni din orașul Nikopol, înregistrată ca monument cultural. Numele vechi al fântânii este Syutlika. Acesta este situat în partea de sud a orașului, la 1 km de Dunăre. Reprezintă un sarcofag roman antic cu epitaful în limba latină pentru Elya, sotia decedată a funcționarului roman Fronton. Inscripția a fost datată de istorici pe la 160-181. Mai târziu, probabil în timpul dominației otomane, în sarcofag a fost construită o fântână înaltă de 3 metri. Arheologul francez Dujardin desenează inscripția de pe sarcofag. El rămâne foarte impresionat și o traduce în limba franceză. Fântâna Elia funcționează în prezent cu apă de izvor.

Călătoria noastră continuă către Pordim, la 60 km de Nikopol. Aici vom vizita trei obiective:

Liceul „Sf. Chiril și Metodie”, Pordim, districtul Plevna

Școala are un profil de artă și oferă cursuri de formare în trei domenii: dansuri populare, cântece populare și instrumente populare. Are propriul ansamblu de dans "Severnnyache". Absolvenții școlii participă la festivaluri de muzică populară regională, naționale și internaționale, câștigă premii și diplome de onoare. Școala are și o secțiune de etnografie, în care sunt prezentate tradițiile populare și costumele din nord.

Informații utile:

Liceul „Sf. Chiril și Metodie”,
Pordim, orașul Pordim, districul Plevna, Republica Bulgaria
Adresa: Strada Ivan Bozhinov, nr. 11
E-mail: soupordim@abv.bg;http://www.soupordim.com/
Telefon +0359 6513 2070;GSM:+0359 885188242
GPS: N 43.376744 E 24.850150171

Casa muzeală „Marele Prinț Nikolay Nikolaevich”, orașul Pordim, districtul Plevna

Muzeul se află în casa lui Ivan Stoikov - Troyanchanina, construită între 1862 și 1865. În 1877, locuiesc aici împăratul rus Alexandru al II-lea, comandantul armatei ruse dunărene, marele prinț Nikolai Nikolaevici, prințul român Carol I și comandanții ruși. În perioada 26 octombrie-10 decembrie, în timpul războiului de eliberare rusoturc (1877-1878), sediul armatei ruse este amplasat aici. În această casă, în prezența contelui N. Ignatiev, a generalilor N. Obruchev, D. Miliutin, E. Totleben și Gurko, au loc consultări militare și se iau decizii strategice importante pentru desfășurarea războiului - blocada asupra Plevnei, traversarea Balcanilor pe timp de iarnă, și proiectul Acordului de Pace de la San Stefano. Casa a fost răscumpărată de Ministerul Armatei și transformată în muzeu în perioada 1904-1907.

Expoziția reflectă activitățile derulate la sediul armatei ruse în Pordim, în timpul domniei lui Nicolae Nikolaevici și a împăratului Alexandru al II-lea, din 26 octombrie până în 15 decembrie 1877. O atenție deosebită a fost acordată participării și rolului artileriei rusești în război.

Casa muzeală „Maiestatea sa Carol I” din orașul Pordim, districtul Plevna

Muzeul se află în casa lui Varban Iliev, construită după război, în imediata vecinătate a casei în care prințul Carol I a locuit în timpul luptelor de la Plevna (19 iulie - 10 decembrie 1877). Între 1904 și 1907, clădirea originală, care păstra impecabilă atmosfera acelor vremuri, a fost transformată într-un muzeu. O parte semnificativă a exponatelor au fost donate de Ministerul Român al Apărării în 1904, 1954 și 1967. Expoziția muzeală este dedicată participării României la războiul rusoturc (1877-1878) și activității din sediul central al Armatei Române în timpul șederii

domnitorului român Carol I în Pordem în 1877. Muzeul deține o bogată colecție de uniforme și armament românesc.

Casa Muzeală „Alteța Sa Regală Carol I” se numără printre primele muzee din Bulgaria. Expoziția reflectă unul dintre cele mai importante evenimente din timpul războiului de eliberare ruso-turc din 1877/78, și anume asediul și capturarea Plevnei, importantă bătălie strategică de care depinde rezultatul războiului.

Plecăm din Pordim îndreptându-ne spre orașul Plevna. Pe drum facem o oprire în satul Grivița, unde vedem mausoleul roman și parcul memorial.

Mausoleul a fost construit cu fonduri din partea poporului român între 1892 și 1897 în memoria soldaților români care au murit. A fost dezvelit în 1902. Iconostasul și frescele din sala templului au fost realizate de artiști români. În zona redutei Grivița, imediat după război, au fost ridicate 17 monumente rusești și românești. În 1958 a fost construit un parc memorial cu o suprafață de 360 de hectare. În 1967 a fost deschisă o expoziție muzeală, care reflectă luptele din satul Grivița în timpul războiului ruso-turc și participarea armatei române.

În mausoleu, care constă dintr-o cameră de templu și un osuar, oasele războinicilor români care au murit în bătăliile de lângă satul Grivița sunt depozitate în sarcofage de marmură. Iconostasul are patru icoane - „Iisus Hristos”, „Sf. Nicolae”, „Arhanghelul Mihail” și „Fecioara cu pruncul”. În 1902, a fost plasat un medalion de bronz cu un text dedicat războinicilor români, scris în limba română. Muzeul este dedicat participării României la războiul ruso-turc (1877-1878). Cel de-al treilea atac asupra Plevnei s-a desfășurat în data de 11-12 septembrie 1877 în satul Grivița, condus de armata rusă care ataca de pe înălțimile orașului Plevna. În muzeu sunt expuse uniforme originale românești, copii ale steagurilor de luptă românești și obiecte care reflectau viața țării în timpul războiului ruso-turc.

Informații utile:

Mausoleul român și parcul memorial

Satul Grivița, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Telefon: +0359 64 830 251; <http://panorama-Plevna.com>

Program: marțea, miercurea și joia între 10.00 și 16.00, în celelalte zile - la cerere. Intrarea este liberă

Coordonate GPS: N° 43.414252; E° 24.694757

Distanțe:

- Grivița, districtul Plevna - Pordim, districtul Plevna - 14 km;
- Grivița, districtul Plevna - Plevna, districtul Plevna - 9 km

Parcul Kaylaka

Parcul Kailaka este situat la sud de centrul orașului Plevna. A fost declarat spațiu protejat la inițiativa generalului Ivan Vinarov. Aici se găsesc numeroase specii de animale și plante protejate. Parcul se întinde pe o suprafață de aproximativ 10.000 de hectare în valea carstică a râului Cicenîța. Valea naturală a râului adăpostește o floră și o faună bogată și diversă. Există plante unice pentru Bulgaria și Peninsula Balcanică, multe păsări și mamifere fiind incluse în Cartea Roșie a Bulgariei. Parcul oferă oportunități unice pentru mers pe jos, recreere și divertisment. Stâncile verticale, cu o înălțime de peste 40-50 de metri, sunt excelente pentru practicarea alpinismului. Există lacuri și baraje artificiale, bărci și roți de apă, piscine, hoteluri, baruri, cafenele, restaurante, discoteci, terenuri de joacă, terenuri de tenis, o grădină zoologică și un restaurant unic construit în întregime într-o peșteră.

La intrarea în parcul Kaylaka se află ruinele fortăreței antisovietice Storgozia. A fost construită în antichitatea târzie (secole IV-VI) de către romani și a ocupat o suprafață de 31.000 m². Zidurile cetății aveau o înălțime de 2 metri, fiind construite din pietre solide. Cetatea era construită în jurul a numeroase clădiri administrative și de locuit. În partea estică, au fost găsite rămășițele bazilicii creștine timpurii, a doua cea mai mare după bazilica regală din Pliska. Cetatea Storgozia, încă păstrată și restaurată, face parte din zidul de apărare împotriva incendiilor și din bazilică. În parc se află teatrul de vară din Plevna, precum și singurul muzeu al vinului din Bulgaria, situat într-o peșteră, care cuprinde 5 galerii cu o suprafață de 650 m².

Informații utile:

Parcul Kaylaka

Locație: la sudul orașului Plevna din districtul cu același nume.

Adresa: 5800 Kailaka, Plevna

<http://panorama-Plevna.com>

Program: deschis 24 de ore. Intrarea liberă

Coordonate GPS: N° 43.391882; E° 24.622216; Alt (m) - 122

Distanță:

Parcul Kailaka, Districtul Plevna - Plevna, Districtul Plevna - 5 km.

Muzeul vinului din Plevna este rezultatul unei colabărări pe termen lung a unei echipe de specialiști bulgari și francezi, arhitecți, etnologi și experți muzeografi de la Muzeul Regional de Istorie. Orașul Plevna a fost ales deoarece este primul centru al industriei viticole din Bulgaria. Muzeul are 2 săli de degustare, o secție de istorie și o sală cu vinuri provenite din diferite regiuni ale Bulgariei. În timpul vizitei sunt incluse numeroase informații despre istoria vinului, tehnologia de producție și multe altele. Muzeul vinului este atât o atracție culturală, cât și un loc unde vizitatorii pot gusta și cumpăra peste 6.000 de sticle de vin din toate regiunile Bulgariei. Muzeul oferă cea mai mare expoziție din Bulgaria (de peste 7.000 de exponate) de vinuri vechi - **între 30 și 90 de ani**. În sala istorică sunt expuse obiecte legate de viticultura și vinificația de pe teritoriile bulgare - de la vechii traci, greci și romani, până în prezent. Aici regăsim vinuri din toate regiunile Bulgariei. Vinul este depozitat în 100 de butoaie de stejar francez. Se face și o degustare, care se desfășoară sub îndrumarea unui lector. Această practică este bine cunoscută în Franța și în întreaga lume și are un caracter educațional și cultural.

Informații utile:

Muzeul Vinului

Plevna, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Locație: la 5 km sud de Plevna, Kaylaka Park

Program: în fiecare zi de la 11:00 la 19:00. Din octombrie până în martie, muzeul funcționează pe baza unor solicitări prealabile. Pentru degustări în cadrul unui grup organizat, trebuie să faceți o solicitare în prealabil.

GSM: +359 887 731 537; e-mail: winemuseum@mail.bg

<https://bg.wikipedia.org/wiki>

Coordonate GPS: N° 43.391882; E° 24.622216122

Distanță:

- Parcul Kaylaka / Muzeul Vinului, Districtul Plevna - Plevna, Districtul Plevna - 5 km

Sosim în orașul Plevna. Spre încântarea turistului curios vă oferim o plimbare prin sălile de expoziție ale Muzeului Regional de Istorie din Plevna.

Muzeul de Istorie Regională din Plevna conține o expoziție bogată care urmărește viața regiunii din epoca preistorică până în prezent. Este împărțit în mai multe secții: Preistoria, Antichitatea, Evul Mediu, Epoca Modernă, Etnografie și

Natură, și o sală de expoziții dedicată vieții și operei celebrei cântărețe de operă din Bulgaria, Gena Dimitrova. Pentru plimbarea noastră de-a lungul secolelor pe Calea Lutului, fără îndoială, cel mai mare interes îl prezintă secțiile: Preistoria, Antichitatea și Evul Mediu, așa că lor le vom acorda mai multă atenție. În Secția de Preistorie sunt expuse elemente din cultura materială și spirituală a pietrei vechi, din noua epocă a pietrei și epoca de piatră și de cupru. Cele mai timpurii urme ale prezenței umane în districtul Plevna sunt evidențiate la sfârșitul paleoliticului mijlociu (anii 5000-4500 î.Hr.). O reprezentare remarcabilă a acestei epoci constă dintr-o colecție de vârfuri în formă de frunză, găsită într-un atelier de fabricare a uneltelor de piatră din apropierea satului Muselievo (Nikopol). Noua epoca de piatră (neolitic, secolul VII-V î.Hr.) este reprezentată prin materiale care ilustrează caracteristicile producției de ceramică din regiune. Dovezile dezvoltării districtului Plevna în epoca cuprului (secolele V-IV î.Hr.) sunt vase ceramice decorate cu ornamente de grafit. De asemenea, sunt expuse cele mai utilizate unelte, confecționate din diferite materiale: piatră, os, corn, cupru și lut. Se pune accentul pe descoperirile din așezarea din localitatea Raduta, din apropierea satului Telish (Cherven Bryag) - unul dintre siturile preistorice cele mai importante și mai bine studiate din zonă. Muzeul include o locuință preistorică originală (excavată lângă satul Telish), care oferă detalii despre tehnica de construcție, despre interiorul și meseriile practicate.

În secția dedicată Antichității sunt expuse monumentele descoperite în orașul roman Ulpia Eskus, de lângă satul Gigen (Gulyantsi), în cetatea Storgozia de lângă Plevna, care datează de la sfârșitul romanității și începutul epocii bizantine: detalii arhitecturale, mozaicuri multicolore, sculpturi de bronz ale zeilor greci, articole de uz casnic și ornamente de aur. Timp de aproape două milenii, istoria acestei părți a Peninsulei Balcanice este legată de traci. Unul dintre marile mistere ale Traciei vechi este faimoasa comoară Valchitran (Pordim). Ea datează din secolele 16 - 13. Pe insula Persin (lângă Belene) a fost descoperit un bol de aur cu buchete datând de la începutul epocii fierului (secolele XII - XIX). Cea de-a doua jumătate a secolului al III-lea (în timpul dinastiilor lui Antonius și Severus) a marcat vârful economiei, construcțiilor și culturii din provincia Moesia Inferioară. La acea vreme, în Colonia

Ulpia Eskus (satul Gigen, Gulyantsi) - una dintre cele mai mari și mai importante colonii ale Dunării de Jos, s-a dezvoltat arhitectura civilă și religioasă. La începutul secolului al IV-lea, în timpul domniei împăratului Constantin cel Mare (306-337), Colonia Ulpia Eskus a cunoscut o nouă perioadă de înflorire. Atunci a fost ridicat un pod de piatră peste Dunăre, inaugurat chiar de către împărat pe data de 5 iulie 328. Nodul rutier roman Storgozia (lângă Plevna), înființat la mijlocul secolului I, a fost numit după așezarea tracică. În perioada antichității și la începutul perioadei bizantine (secolele IV-VI), datorită locației sale (aproape de Kaylaka) și a condițiilor politice și militare schimbate, Storgozia a devenit o așezare puternic fortificată.

Evul Mediu bulgar este reprezentat prin materiale provenite din timpul primului și celui de-al doilea imperiu bulgar, dintre care vase elegante și bijuterii din Comoara de la Nikopol (secolele XIV - XV); poarta originală a cetății Nikopol; brățări de argint și bronz, cercei și inele din necropola de lângă Plevna (XII - XIV c.); arme, ceramică și obiecte din os. Exponatele din secția de etnografie prezintă locuințe și interioare tradiționale, stilul de viață al populației, îmbrăcămintea populară și obiceiurile de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea. Creșterea socio-economică și culturală a poporului bulgar, precum și a capacităților sale financiare se reflectă în secțiunea Viața orașului. Principalele ocupații ale populației - agricultura, creșterea oilor, viticultura și pescuitul - sunt reprezentate de instrumentele tipice muncii oamenilor. Obiectele ritualice și costumele ilustrează sărbătorile asociate cu acestea. Numai cultura germanică din nordul Bulgariei și-a găsit locul în expoziția muzeului. Hainele populare tradiționale, costumele și bijuteriile festive sunt prezentate în colecții speciale. Fabricate manual, acasă, hainele au broderii complexe și bogate - florale, geometrice și zoomorfe. Elementele de vestimentație feminină sunt cu două fețe și ilustrează caracteristicile diferitelor epoci, de la antichitate până la începutul secolului al XX-lea. Ele se compun din cămașă și șorț, atât în față cât și în spate. De o frumusețe deosebită este vesta cu Kajtsa (o pălărie veche care reflectă poziția familiei femeii). Bijuteriile de argint completează costumul. Îmbrăcămintea populară pentru bărbați, cu elemente din antichitate păstrate până la începutul secolului al XX-lea, se compune din: cămașă, pantaloni, curea și pălărie. La începutul secolului al XX-lea, ca urmare a proceselor de migrație,

oamenii devin pesimiști și în cea mai mare parte a zonei se trece la alb-negru: cămașă, bluză, curea și pălărie în această combinație.

Informații utile:

Muzeul Regional de Istorie

Plevna, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Adresa: Strada Stoyan Zaimov, nr. 3

Telefon: +359 64 822 623 (director); +0359 64 823 502 (pentru ghizi);

E-mail: Plevnamuseum@dir.bg; <http://rim-Plevna.com/>

Coordonate GPS: N° 43.404540; E° 24.617603111

Centrul istoric al orașului Plevna

Centrul istoric al raionului Plevna ne întâmpină cu o cascada de poveste. În 1982, a fost construit un complex de apă pe o suprafață de 1 ha. Acesta este format din trei cascade unice, oglinzi de apă și o fântână.

Aici se află primăria și administrația regională, Clubul militar, Muzeul Regional de Istorie (fostă școală militară și monument cultural), Muzeul Independenței din Plevna - 1877. După căderea Plevnei, în această casă s-a aflat Împăratul rus Alexandru al II-lea, și tot aici a fost adus și căpitanul turc captiv, Osman Pașa. Casa a fost reședința primului guvernator militar din Plevna, Skobelev.

Un alt punct de atracție din centrul orașului Plevna îl constituie osuarul războinicilor ruși și români căzuți la Plevna - 1877. Acesta este inclus pe lista celor mai importante 100 de obiective turistice naționale. Osuarul este un simbol al orașului Plevna. A fost deschis în 1907 în prezența generalului Stoletov, în memoria luptătorilor ruși și români care au căzut în bătăliile epice pentru Plevna.

Biserica "Sf. Nicolae" a fost construită în 1834, iconostasul datează din 1845, iar icoanele au fost făcute de renumiții meștri ai Renașterii, Dimitar Dospevski și Nikola Obrazopisov.

Alături de biserică se află stâlpul culturii și spiritualității din Plevna - Teatrul Dramatic "Ivan Radoev", înființat în 1919. Cladirea se află în centrul zonei pietonale și este declarată monument arhitectural de importanță națională. Interiorul este dotat în stilul urban european din secolul al XIX-lea.

În centrul istoric al orașului Plevna există o donație a Galeriei de artă - "Colecția Svetlin Rusev", situată într-o fostă baie publică, construită la începutul secolului al XX-lea conform proiectului lui Nikola Lazarov și folosită ca baie până în anii '70 ai secolului 20. În apropiere se află Parcul Skobelev.

Din centrul orașului Plevna ne îndreptăm către Parcul Skobelev pentru a vedea panorama orașului Plevna.

Panorama Plevna Epopee 1877 este un muzeu de artă din Plevna, construit în cinstea celei de-a 100-a aniversări a Eliberării orașului Plevna de sub jugul otoman. A fost construit în zona Parcului Skobelev, lângă Reduta "Kovvanlak", unde în timpul celui de-al treilea atac asupra orașului Plevna a avut loc una dintre cele mai grele bătălii. Autorii proiectului sunt arhitecții Ivo Petrov și Plamena Tsacheva, împreună cu o echipă formată din alte 14 persoane. Autorul și contractorul principal este Nikolay Ovechkin (de la Studioul Militar „M. Grekov” din Moscova). O echipă de 13 artiști ruși și bulgari au pictat rutele maritime. „Panorama” este proiectată să apară deasupra a 4 baionete, care reprezintă arma care a adus libertatea. Sunt 4 inele plasate orizontal, dintre care 3 simbolizează cele 3 atacuri împotriva Plevnei, iar cel de-al 4-lea este o friză decorativă care simbolizează asediul orașului Plevna. Turiștii pot urca cu liftul pe cele 2 obiective turistice de pe acoperișul muzeului, de unde pot observa siturile istorice: Valea Moartă, Kivanlak și Isa Aga, Osuarul din Parcul Skobelev și Radishevsky.

Expoziția Panorama "Plevna Epopee 1877" cuprinde patru săli: introducerea, panorama, diorama și finalul. Sala introductivă cuprinde șase tablouri care reflectă momente din istoria bulgară și din războiul ruso-turc din anii 1877-78. În Sala Panoramă a fost recreată pe pânză cea mai mare și mai sângeroasă bătălie pentru Plevna - Al treilea atac (11-12 septembrie 1877). Vizitatorul se află în centrul câmpului de luptă, pe cel mai înalt colț al orașului, pe pozițiile armatei turce. De aici puteți vedea orașul și dealurile înconjurătoare, regimentele de atac rusești și românești, defensiva turcă, locația conducătorilor ruși și sediul lui Osman Pașa. În prima zi, rușii și românii atacă orașul din est, sud-est și sud. Un loc central este dedicat operațiunilor de luptă din regiunea de sud, conduse de detașamentul gen. MD Skobelev. După o scurtă luptă corp la corp, Kovalek este capturat, iar o oră mai târziu

cade și Isa Aga. Apărarea turcească a fost pentru prima dată serios afectat, iar drumul către Plevna a fost deschis. În decurs de 30 de ore, lipsiți de odihnă și de ajutor, soldații lui Skobelev au învins cinci contraatacuri turcești. A doua zi, armata rusă a fost forțată să se retragă. În salonul Diorama, pictura pe pânză reflectă ultima bătălie de la Plevna din valea râului Vit de pe 10 decembrie 1877. În Sala Finală, două picturi ilustrează capitularea lui Osman Pașa și traversarea munților Balcani de armata rusă pe timp de iarnă.

Informații utile:

Panorama Plevna Epopee 1877, Directoratul Muzeului de Istorie Militară, Plevna Plevna, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Adresa: Strada Vasil Levski, nr. 157

Program:

- Vara (1 aprilie - 31 octombrie): între 9:00 și 12:00 și între 12:30 și 18:00 pm.
Ultima intrare a grupurilor se face la ora 17.30.

- Iarna (1 noiembrie - 31 martie): între 9:00 și 12:00 și între 12:30 și 17:00 pm.
Ultima intrare a grupurilor se face la ora 16.30.

Telefon: 064/830 251

E-mail: panoramaPlevna@gmail.com; <http://panorama-Plevna.com>

Coordonate GPS: N° 43.398738; E° 24.606153190

În dimineața celei de-a șasea zi a călătoriei noastre ne îndreptăm spre Knezha. La 23 km de Plevna se află Drumul Antic și Cetatea Ad Puteya, care este prima noastră oprire în această zi.

Drumul antic și Cetatea Ad Puteya sunt situate într-o zonă natural protejată de pe malul drept al râului Vit, în zona Gradisteto, la 1,2 km nord-vest de centrul satului Riben. "Ad Pushtata" a apărut ca un nod rutier a drumului roman a lui Traian, Ulpia Eskus - Philippopolis, care leagă Carpații de Marea Egee. Se află la 14 km de Ulpia Eskus (satul Gigen, Gulyantsi) și la 7 km de Storgozia (Plevna). Mai târziu, aici a apărut un castel fortificat, care ocupa o suprafață de aproximativ 10 hectare. Astăzi se mai păstrează numai o parte din pereții clădirii. Zidul cetății se află la o altitudine de 2.00-2.2 m. în partea de sus există un fragment nesemnificativ, aproape deformat după îndepărtarea pietrelor. Pe situl arheologic au fost găsite un cap din marmură, o statuie din bronz a lui Hermes, un artefact reprezentând un bust de bronz al unui bacanal, o replică din bronz a operei clasice a lui Praxiteles - satir în repaus, un altar

de piatră cu o inscripție dedicată lui Jupiter, precum și monede, care fac parte din expoziția de la Muzeul Regional de Istorie din Plevna.

Informații utile:

Nodul rutier antic și cetatea „Ad Puteya“ din satul Riben, orașul Dolna Mitropolia, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Locație: capătul dinspre nord-vest al satului Riben, la 1.15 km nord-vest de centrul satului, pe malul drept al râului Vit.

<http://www.culture-dm.com/?p=765>

GPS: 43.535573;E24.62074456

Distanțe:

- satul Riben, orașul Dolna Mitropolia, districtul Plevna - orașul Plevna, districtul Plevna - 23 km;
- satul Riben, orașul Dolna Mitropolia, districtul Plevna - orașul Kneja, districtul Plevna - 56 km

Orașul Kneja se află la 56 km de satul Riben. Scopul vizitei noastre este Muzeul Municipal de Istorie.

Muzeul de Istorie din Kneja este deschis pentru vizitatori din anul 2007. Expozițiile sunt amenajate în trei secții: etnografie, arheologie și artă. Expoziția de etnografie prezintă cultura materială și spirituală a populației: locuințele tradiționale ale bulgarilor, obiectele de uz casnic - vasele albastre, ceramice, uneltele tradiționale pentru tricotat și pregătirea materialelor, cum ar fi cârligele, topoarele, războaiele de țesut, șemineele tradiționale; obiectele folosite în agricultură, zootehnie, viticultură; costumele populare tradiționale, genți, brățări, cercei, inele etc. ; armele bulgare din epoca Renașterii - puști, revolvere, săbii, pumnale și cuțite.

Expoziția de arheologie include: obiecte din piatră, corn, os și fier din secolele V-I î.C.; arme tracice și celtice din aceeași perioadă; săbii de fier, scuturi, mânere din fier etc., găsite în Koshutanyaka. Epoca romană, din secolul I până în secolul al III-lea este reprezentată de căpestre, cuțite, pense, ace, amulete, vârfuri de săgeată, ornamente, tabule votive, ciocane, săgeți; chei din secolele III-IV D.C; ceramică și lămpi, balanțe, cântare și multe altele din antichitatea târzie și din Evul Mediu timpuriu - secolele III - VII D.C.; topoare și săgeți din piatră și oțel, lame pentru cuțite, ornamente pentru femei din Evul Mediu.

În galeria de artă sunt expuse icoane, tablouri și opere de artă ale artiștilor din Kneja: Lyuben Dimanov, Asen Kraishnikov, Petko Shilyashki, Marin Georgiev, Venera Simeonova, Lyuben Naskov, Mimi Vekova, Stoyan Kyosovski, Valentina Rasheva, Lydia Schindler, Dimcho Dimchovski, Mancho Milev, Teodor Radkov și alții.

Informații utile:

Muzeul Municipal de Istorie

Orașul Kneja, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Adresa: Strada Marin Boev, nr. 45

Telefon: +35991327503

E-mail: historicalmuseumkneja@mail.bg; [www.//knejamuseum.hit.bg](http://knejamuseum.hit.bg)

Program: Luni-Vineri 8:30 - 12:00; 12:30 - 17:00

Coordonate GPS: N° 43.493360; E° 24.080562109

Distanțe:

- satul Riben, orașul Dolna Mitropolia, districtul Plevna - orașul Plevna, districtul Plevna - 23 km;
- satul Riben, orașul Dolna Mitropolia, districtul Plevna - orașul Kneja, districtul Plevna - 56 km;
- orașul Kneja, districtul Plevna - orașul Plevna, districtul Plevna - 47 km;
- orașul Kneja, districtul Plevna - satul Telish, orașul Cherven Bryag, districtul Plevna - 39 km;
- orașul Kneja, districtul Plevna - orașul Cherven Bryag, districtul Plevna - 56 km

Din Kneja ne îndreptăm spre Cherven Bryag. La o distanță de 40 km se află satul Telish, unde ne vom opri să admirăm o replică a caselor neolitice, realizată în perioada 2003 - 2004 de Chitalishte „Razvitie” în cadrul proiectului „Căutăm un viitor în trecut”.

Rămășițele unui sat preistoric din epoca cuprului și a bronzului se găsesc în localitatea Redutti, satul Telish. Localitatea a fost intens explorată de arheologul Ventsislav Gergov. Au fost descoperite modele de caramizi miniaturale care ne permit să ne imaginăm cum arătau casele atât la exterior cât și la interior. Poporul antic a nivelat inițial locul în care a pus temeliiile așezării. Pereții, cu o grosime de până la 40 cm, erau realizați dintr-o structură din lemn, căptușită cu un amestec de noroi și paie. Prin această tehnică de construcție veche, au fost construite case stabile, care sunt răcoroase vara și călduroase iarna. În interior, o parte obligatorie a mobilierului era cuptorul, care era de obicei în fața intrării. Lângă el erau rafturi pentru oale de lut, iar în partea dreaptă a ușii era „dormitorul”. Dincolo de șemineu erau pietricelele

cromate pentru măcinarea grânelor. S-au mai descoperit modele de lut pe mese, scaune și pe leagănele de copii bogat decorate. Ceramica era mai mult decât un meșteșug - ghivecele erau împodobite cu modele geometrice cu motive de grafit. Sunt deosebit de interesanți numeroșii idoli din lut. Multe dintre vasele, obiecte de cult și statuetele descoperite sunt de o deosebită valoare artistică și estetică. În sat a fost descoperită și cea mai bogată colecție, cea a așa-numitelor "Zeite așezate pe un tron". Acestea sunt realizate din argilă fină (teracotă) și reprezintă figuri feminine plasate solemn pe un tron cu un spate scurt și o bază rotundă. Fețele zeitelor sunt tridimensionale, nasul arată ca un cioc, iar în jurul ochilor sunt urme de culoare. Cercetătorii cred că acestea sunt figurine ale Marii Zeite Mamă,enerate ca protectoare a fertilității. De venerarea sa este legată, de asemenea, existența unui altar din lut găsit într-una din locuințe. În așezarea preistorică se găsesc resturi osoase de la peste 18 specii de animale sălbatice și domestice, precum și obiecte folosite de către locuitorii antici pentru vânătoare și creșterea animalelor. Un interes deosebit îl reprezintă bovinele sălbatice dispărute (*Bosprimigenius*), caii sălbatici (*Equusferusferus*) și castorul de râu (*Castorfiber*). Prof. Zlatozar Boev, paleontolog, a descoperit oasele Vulturului de Aur (*Aquilachrysaetos*), o pasăre care avea probabil o semnificație de totem ritualic la vremea respectivă. Artefactele găsite în apropierea satului Telish sunt expuse la Muzeul Regional de Istorie din Plevna.

Replicile a trei case din neolitic au fost construite în partea centrală a satului Telish și recrează case (și bucăți în ele) descoperite în zona Reduta din apropierea satului. Aici puteți să vă familiarizați cu meșteșugurile preistorice folosite de oamenii de pe teritoriile noastre.

Informații utile:

Replici ale unor case din neolitic

Satul Telish, orașul Cherven Bryag, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Centrul comunitare „Razvitie“

Adresa: strada G. Damianov, nr. 1

Telefon.: +0359 6575 2364; <https://bg.wikipedia.org/wiki/>

Coordonate GPS: N° 43.327186; E° 24.261186188.

Distanțe:

- orașul Kneja, districtul Plevna - orașul Plevna, districtul Plevna - 47 km;

- orașul Kneja, districtul Plevna - satul Telish, orașul Cherven Bryag, districtul Plevna- 39 km;

- satul Telish, districtul Plevna - orașul Cherven Bryag, districtul Plevna- 22 km

Ne continuăm călătoria către destinație și după 22 km ajungem în Cherven Bryag.

Colecția muzeală de Arheologie și Ceramică de la "Terra" Company, Cherven Bryag

Colecția muzeală de Arheologie și Ceramică de la "Terra" Company din orașul Cherven Bryag conține replici ale statuetelelor din lut din mileniul IV î.Hr, înfățișând zeițe așezate pe tron, descoperite în timpul săpăturilor arheologice din zona Reduta, satul Telish (plaja Cherven) și artefacte relevate de săpăturile de pe teren. Statuetele sunt expuse la Muzeul de Istorie Regională din Plevna. Colecția muzeală a fabricii Terra (Cherven Bryag) este finalizată de ani de zile. Proprietarii de fabrici au investit pentru a crea o colecție de ceramică antică și modernă. Într-o încăpăre specială se află o expoziție de vase și obiecte ceramice antice, materiale fotografice și informații despre siturile arheologice de pe teritoriul orașului Cherven Bryag. În curtea fabricii este expusă o expoziție de ceramică modernă, conducerea fabricii finanțând crearea de sculpturi ceramice. Conducerea fabricii organizează bienale internaționale de artă ceramică. În curtea fabricii de cărămidă a fost construită o capela. Aici vă puteți familiariza cu întregul proces de producere a obiectelor de artă din ceramică.

Informații utile:

Fabrica „Terra 2000“, Ltd.

Orașul Cherven briag, cod poștal 5980, districtul Plevna, Republica Bulgaria

Adresa: Zona Industrială, Strada Antim I, nr. 1

Telefon/fax: +0359 659 92237, +359 659 92 363,+350 92 376;

GSM:+0359 888 850376, +0359 887 921051;

<http://chervenbryag.bg/bg2/2008/06/21/q-2000q/>

Coordonate GPS: N° 43.269413; E° 24.076072112

Ne îndreptăm către orașul Vrața, unde vom petrece noaptea, iar în a șaptea zi vom admira siturile naturale și cultural-istorice din oraș și din împrejurimi.

În cea de-a șaptea zi a călătoriei ne așteaptă: Muzeul Regional de Istorie-Vrața și Complexul Etnografic „Sf. Sofronius Vrachanski”.

Muzeul Regional de Istorie, Vrața, districtul Vrața

Expoziția muzeală a Muzeului de Istorie Regională din Vrața urmărește istoria regiunii din antichitate până în prezent. Cuprinde următoarele secții: arheologie, comorile tracilor, istoria Bulgariei între secolele XV-XIX și istoria recentă. Sala de

comori trace este de mare interes. Sunt expuse descoperirile de pe Colina Mogilan. Cununa și cerceii din aur se numără printre capodoperele antice expuse. Tehnica de aurire a argintului este o caracteristică locală și vorbește despre arta decorativă tracă. Colecția include multe obiecte din aur și argint. Aceeași expoziție prezintă comorile din orașul Moesia (satul Bukyovtsi) și satul Galiche și vase ritualice din argint și aur; sunt prezentate imagini ale Zeitei Mamă și a Cavalerului Trac. În altă secție există bijuterii din antichitate, Evul Mediu și Renaștere. Fără îndoială, cel mai valoros ansamblu de exponate al muzeului este comoara Rogozen. Aceasta se compune din 165 de vase din argint placate cu aur. Colecția provine de la mai multe generații de regi traci din secolele VI - IV î.Hr. și a aparținut unei întregi dinastii. Prin această comoară, conducătorii își demonstrează bogăția și puterea. Majoritatea vaselor sunt de origine locală, decorațiunile bogate purtând caracteristicile artei originale. Scenele mitologice ilustrate vorbesc despre importanța pe care o acordau tracii păcii sufletești. Expoziția din sala de istorie a Bulgariei dintre secolele XV-XIX prezintă exemple valoroase ale Școlii de Literatură, Iconografie și Aur din Vrața și ilustrează prosperitatea economică a orașului și a bisericii și luptele politice.

Informații utile:

Muzeul Regional de Istorie (RIM)

Orașul Vrața, cod poștal 3000, districtul Vrața, Republica Bulgaria

Adresa: B-dul Hristo Botev, nr. 2, centrul orașului Vrața, districtul Vrața

Telefon: +0359 92 620 220 (pentru informații)

<http://www.Vratamuseum.com/index.php?lang=bg>

Program: Luni - Vineri: 9:00 - 17:30. Închis: luna

Coordonate GPS: N° 43.200884; E° 23.547448; Alt (m) - 384.

Distanțe:

- orașul Vrața, districtul Vrața- orașul Cherven Bryag, districtul Plevna- 39 km;

- orașul Vrața, districtul Vrața- orașul Montana, districtul Montana - 57 km

Complexul etnografic „Sf. Sofronius Vrachanski” din cadrul Muzeului Regional de Istorie, Vrața

Complexul Etnografic „Sf. Sofronius Vrachanski ” acoperă un teritoriu de 0,55 ha, pe care sunt reconstituite trei case, în stilul arhitectural tipic pentru această regiune, și două clădiri publice din aceeași perioadă. Acestea sunt casa familiei Hadji Toshevi, casa lui Ivan Zambin, casa lui Grigore Naydenov, edificiul Școlii „Vaznesenie”

și biserica „Sf. Vaznesenie”. Toate acestea sunt considerate monumente arhitecturale și istorice. Complexul este constituit în etape. În 1976, a fost deschis vizitatorilor muzeul „Dimitraki Hadji Toshev”. După finalizarea lucrărilor de restaurare la mijlocul anilor '80, s-au putut deschide: școala "Înălțarea", casa lui Ivan Zambin, casa lui Grigoria Naidenov, biserica "Sf. Înălțare" precum și curțile caselor reconstituite. Au fost construite spații speciale pentru expunerea mijloacelor tradiționale de transport și a echipamentelor agricole. Deschiderea oficială a complexului a avut loc la 25 mai 1986. Expoziția „Sf. Sofronius Vrachanski” prezintă caracteristicile culturii populare tradiționale a populației din Vrața, specificul regiunii și asemănările cu elementele culturii populare bulgare. Respectând principiul cronologiei în expunerea fenomenelor etnografice, muzeul acoperă perioada de la jumătatea secolului al XIX-lea până în primele decenii ale secolului XX.

Informații utile:

Complexul Etnografic „Sf. Sofronius Vrachanski“
Orașul Vrața, cod poștal 3000, districtul Vrața, Republica Bulgaria
Adresa: B-dul Hristo Botev, nr. 2, centrul orașului Vrața, districtul Vrața
Telefon: +0359 92 620373 (Director); +0359 92 620220 (pentru informații);
Fax: +0359 92 620373
<http://Vrațamuseum.com/index.php?pageID=33&lang=bg>
e-mail: Vrațamuseum@mail.bg; www.Vrațamuseum.com
Program: Luni - Vineri: 9:00 - 17:30. Închis: luna
Coordonate GPS: N° 43.210240; E° 23.552848; Alt(m) -362.

Pentru cei care iubesc arheologia sunt interesante: situl arheologic traco-roman "Vratița" din zona Grădiște și „Vratița în Antichitate și în Evul Mediu”, Vrachanski Balkan, din apropierea orașului Vrața.

Studiile arheologice ale experților de la Muzeul de Istorie Regională din Vrața dezvăluie o parte a unei așezări antice, o cetate medievală și un oraș. Scopul lor inițial este apărarea drumului care ducea către minele de cupru din Balcani Vrața. A fost studiat centrul cetății, care are o formă neregulată. Până în prezent, au fost descoperite părți din peretele vestic. Cetatea este protejată și de un turn de apărare pătrat. Zidul de est este complet expus. Capătul nordic este mai puțin gros, și are o scară situată aproape de fața interioară a peretelui. Zidul de vest este fortificat cu un turn de apărare de formă triunghiulară. În partea de sud se află o sală trapezoidală, în

care era găzduită garnizoana militară. Una dintre necropolele din apropierea orașului medieval Vratîța, care a apărut în secolele XII-XIV, este situată lângă o mică biserică medievală, unde se află o inscripție în piatră. Această necropolă face parte din orașul protejat de zidul fortificației. Până în prezent au fost studiate cinci morminte de adulți, situate la sud de biserică, îngropate conform canoanelor creștine. În inima Munților Balcani, Direcția Parcului Natural Vrața și Muzeul Regional de Istorie au construit și marcat traseul „Vratîța în Antichitate și în Evul Mediu”. Traseul pornește din pasul Vrața și trece prin situl arheologic din localitatea Grădiște (sec. al IV-lea î.Hr. - sec. XIV D. Hr).

Informații utile:

Situl arheologic traco-roman „Vratîța“, Vrața și traseul „Vratîța în Antichitate și în Evul Mediu“ / Directoratul Parcului Natural Vrața
Locație: satul Grădiște, Vrachanski Balkan, de lângă pasul Vratîța, la 2 km sud-vest de orașul Vrața în direcția satului Zgorigrad
Orașul Vrața, Vrața, Republica Bulgaria
Adresa: Piața Hristo Botev, nr. 2, Bulgaria
Telefon: +0359 92 620 373 (Director); +0359 92 620 220 (pentru informații);
Fax: +0359 92 620373
e-mail: Vratsamuseum@mail.bg; www.Vratsamuseum.com
Programul expozițiilor: deschise 24 de ore; programul este cel de la Muzeul Regional de Istorie, Vrața
Coordonate GPS: N° 43.192010; E° 23.540673; Alt (m) - 423.
Distanțe:
- „Vratîța“, Vrachanski Balkan, lângă orașul Vrața - orașul Vrața, districtul Vrața- 2 km;
- „Vratîța“, Vrachanski Balkan, lângă orașul Vrața - peștera Ledenika, Vrachanski Balkan, lângă orașul Vrața - 18 km

De acolo ne continuăm drumul prin inima Stara Planina până la una din minunile naturale din Vrața Balkan și din întreaga Bulgarie - peștera Ledenika.

Peștera Ledenika este una dintre cele mai vizitate peșteri din Bulgaria. Este deschis tot timpul anului. Este situat la 18 km de Vratsa. În apropiere există un drum asfaltat care trece prin Pasul Vrața, de-a lungul rocilor și pădurilor masive și ajunge chiar la intrarea în peșteră, care este la 830 m deasupra nivelului mării. Peștera are o lungime de 320 m și are 10 săli. În prima cameră temperatura scade la minus 20 de grade și se formează o coloană uriașă de gheață. Acesta este un fenomen în sine,

deoarece în peșteră temperatura este în mod constant de aproximativ 8-16 grade. Peștera Ledenika are unele dintre cele mai frumoase săli și formațiuni. Aici este cea mai atrăgătoare sală din Balcani - Sala de Concerte, care are o acustică uimitoare. Orchestra Filarmonicii din Vrața dă concerte simfonice acolo. De aici, pe poduri de fier, treceți peste Prăpastia Mică și cea Mare, prin Cheile Zaveskitei și ajungeți la Sala Albă. Cel mai înalt punct din Ledenika este numit Al Șaptelea Cer. Aproape de peșteră este amenajat un parc de distracții, parcul de distracții Ledenika. În interiorul peșterii se organizează spectacole de sunet și lumină. Sala de Concerte găzduiește un spectacol pe apă. Folosind tehnologia modernă (animație grafică 2D și 3D, personalizări și sincronizări cu muzica, efectele audio și vocale), în peșteră sunt prezentate forme și figuri diferite, asemănătoare celor din Velikan, Sokol, Casa Babei Yaga, Maslenița etc. În sala Lacul dorințelor este prezentat videoclipul despre Feia Ledenika, iar în Mica prăpastie - spectacolul Vulcan. În fața peșterii sunt construite: raionul de înghețată, raionul sport și divertisment Mama, tata și noi, raionul educațional și de interpretare „Liliacul și Zâna Aleii”, precum și un amfiteatru - o promenadă cu păpuși (personificând eroi celebri din basme).

În zonă se află două trasee turistice pentru amatorii de ecoturism, precum și două trecători - Gorno Ozirovo - Ledenika (4 ore) și Vrața - Ledenika. Pe teritoriul Parcului Natural Balcanic Vrața mai sunt și alte trasee de ecoturism.

În timpul liber puteți vizita centrul frumosului oraș Vratsa la poalele impresionanților munți cu același nume.

Informații utile:

Parcul de distracții și peștera Ledenika

Orașul Vrața, districtul Vrața, Republica Bulgaria

Este gestionat de Antrepriza Municipală pentru „Sport și Turism”, Vrața

Stadionul Hristo Botev, Apolon, cod poștal 3001, Vrața

Telefon: +359 92 623 553; GSM: +359 882 621 608; <http://www.parkledenika.org/>

GPS: N° 43.113461; E° 23316562; Alt (m) - 830.

Distanțe:

- Peștera Ledenika, munții Vrachanski, din apropierea orașului Vrața - Vrațița, munții Vrachanski, din apropierea orașului Vrața - 16 km;
- Peștera Ledenika, munții Vrachanski, din apropierea orașului Vrața - orașul Vrața, districtul Vrața - 18 km.

În cea de-a opta zi a excursiei vom vedea obiectivele turistice din regiunea Montana. Prima oprire este la Muzeul Regional din Montana.

Muzeul Regional de Istorie, Montana

Muzeul de Istorie din Montana a fost deschis în 1953. Timp de aproape șase decenii se desfășoară o intensă activitate de colectare, cercetare și popularizare. Muzeul organizează excavații arheologice sistematice pentru a explora cultura materială și spirituală care dă regiunii aspectul său unic. Valorile culturale din posesia muzeului sunt expuse în Sala de expoziții: casa Mihailov, Expoziția de arheologie Lapidarium și Cetatea antică. Astăzi muzeul deține peste 50,000 de obiecte. Printre ele se află și o vastă colecție de monumente epigrafice - istoria regiunii Montana în antichitate, comoara Yakimov, o comoară formata din monede medievale, ornamente din aur, icoane, cărți vechi, covoare hipovene, arme străvechi. Expoziția de arheologie conține monumente epice din perioada romană, din zona vechiului oraș Montana, întinzându-se pe o suprafață de 700 m². În apropiere se află situl „Casa Mihailova” și biserica ortodoxă „Sf. Chiril and Metodius”. Ansamblul include 56 de monumente descoperite în Montana. Inscripțiile în marmură sunt singurele surse scrise de până acum referitoare la acest oraș roman de provincie și conțin informații valoroase cu privire la istoria și cultura din Montana din secolele II - III.

Informații utile:

Muzeul Regional de Istorie, Montana

Sala de expoziție

Montana, cod poștal 3400, districtul Montana, Republica Bulgaria

Adresa: Strada Graf Ignatiev nr. 3

Telefon: +0359 96 305 489

Program: Luni - Sâmbătă 08.00-12.00; 13.00-17.00

Casa muzeală „Hristo Mihailov” și Lapidarium

Telefon: +0359 96 305 589

Program: Luni-Sâmbătă:08.00-12.00; 13.00-17.00

<http://montana-museum.weebly.com/>

Coordonate GPS: N 43.405952; E 23.226624; Alt (m) - 149;

Distanțe:

- orașul Montana, districtul Montana - orașul Vrața, districtul Vrața - 39 km;
- orașul Montana, districtul Montana - orașul Berkovitsa, districtul Montana - 25 km;
- orașul Montana, districtul Montana - orașul Vidin, districtul Vidin - 88 km

Orașul Berkovița este cea de-a doua oprire a noastră pe ziua de azi. Principalul obiectiv este Muzeul de Etnografie.

Muzeul de Etnografie din Berkovița se află într-o casă sârbească, monument arhitectonic din secolul 19, care ilustrează stilul de viață și cultura populației din regiune. Casa impresionează prin baia construită la interior, prin tehnologia de încălzire a apei și prin sistemul ceramic de scurgere a apei murdare.

Fondul Muzeului de Etnografie include peste 15,000 de exponate. Aici sunt expuse cele mai importante meșteșuguri practicate de familiile din perioada Renașterii - prelucrarea cuprului, a pietrei, olăritul și altele. Stilul de viață de la oraș este prezentat și el, alături de costumele populare și de produsele textile din vremea respectivă.

Fondul de Ceramică dispune de recipiente lucrate de olarii din Berkovski la sfârșitul secolului 19 și începutul secolului 20, atunci când acest meșteșug a atins apogeul dezvoltării sale. Numărul de ateliere de olărit era între 50 și 60. Recipientele sunt rafinate, iar decorațiunile sunt caracterizate de ornamente florale stilizate, linii punctate simetric, puncte, linii ondulate, și altele. Culoarele tipice pentru ceramica de Berkovska sunt galben și verde. Cultura include: cupe, borcane, oale, mănuși, pantofi, etc. astăzi există două ateliere de olărit în Berkovița.

În Berkovița meșteșugul tradițional este țesutul covoarelor. Peste 600 de războaie de țesut produc anual mii de covoare cu nume caracteristice: „Garibalda”, „Bequeta”, „Loznitsa”, „Car”, „Ventsi”, etc. covoarele și-au găsit o foarte bună piață de desfacere în Imperiul Otoman - pentru populația musulmană și pentru armata turcă.

Foarte dezvoltată în regiune era prelucrarea argintului, în special în Berkovița și în satele din apropiere. Femeile purtau haine din mătase galbenă și albă în cazuri speciale. Într-un an se foloseau peste 6000 de meșe de mătase.

Un alt meșteșug tradițional era prelucrarea cuprului. Se produceau oale din cupru (fierbătoare), instrumente pentru gătit (site, oale) și vase pentru gătit. Acestea se pot oferi drept cadou cu ocazia unei nunți, a mutării într-o casă nouă sau a nașterii unui copil.

În secția Monsignor sunt expuse costume tradiționale pentru femei, bărbați și caracaceni. Costumele pentru femei sunt cu două fețe și sunt de tip sucman, iar cele pentru bărbați sunt confecționate din lână albă. Diferite ornamente completează aspectul final al costumelor. În trecut, numeroși caracaceni locuiau în zonă și se ocupau cu creșterea oilor pentru carne, piele, brânză, lapte și unt. După Sf. Gheorghe ei plecau din zona munților Balcani, iar după perioada de împerechere a animalelor ei coborau la câmpie pentru a-și petrece iarna acolo.

Femeile caracacence aveau costume unice, lucrate de mână. Materialele tradiționale sunt lână și bumbacul, iar culoarea predominantă este negrul. Costumele sunt decorate cu multe fire, broderii, dantelă și nasturi divers colorați. Costumele pentru bărbați erau compuse dintr-un corsaj, o haină fără mâneci, și o fustanelă albă.

Informații utile:

Muzeul de etnografie - Casa Sabin

Orașul Berkovița, cod poștal 3500, districtul Montana, Republica Bulgaria

Adresa: Str. Poruchik Grozdanov, nr. 7

Telefon: +359 953 88 045;

<https://tripsjournal.com/zabelezhitelnost/etnografski-muzey-gr-berkovitsa>

Program:

Luni - Vineri: 08:00 - 17:00; Sâmbătă - duminică: 09:00 - 17:00

Nu există zile libere.

Coordonate GPS: N° 43.239932; 23.127016E° 23.12712; Alt (m) - 409.

Distanțe:

- orașul Montana, districtul Montana - orașul Berkovitsa, districtul Montana - 25 km;

- orașul Berkovitsa, districtul Montana - orașul Chiprovtsi, districtul Montana - 35 km

Casa muzeală „Ivan Vazov”, Berkovița

Casa poetului Ivan Vazov din vremea când era președintele tribunalului din Berkovița între 1879 și 1880 este acum muzeu. Casa muzeală Ivan Vazov s-a deschis în 1957, iar actuala expoziție datează din 1980. În 1964 casa a fost declarată monument cultural de importanță națională. În timpul șederii sale în Berkovița Ivan Vazov a scris una din cele mai cunoscute poezii ale sale - „Gramada” precum și „Na Kom”, „Malini” și altele. Expoziția retracează creația lui Vazov acordând o atenție deosebită perioadei în care a locuit și a lucrat în Berkovița. Casa însăși este un exemplu

interesant de moștenire arhitectonică din epoca Renașterii, cu frescele și sculpturile sale în lemn.

Informații utile:

Casa muzeală „Ivan Vazov”

Orașul Berkovitsa, cod poștal 3500, districtul Montana

Adresa: Strada Poruchik Grozdanov, nr. 11

Telefon: +0359 953 88 045

Program:

- Vara: 9:00 - 12:00; 12:30 - 17:30. Nu există zile libere.

- Iarna: 8:30 - 12:00; 12:30 - 17:00. Nu există zile libere.

Coordonate GPS: N° 43.2392102; E° 23.1244042; Alt (m) - 409.

Galeria de artă „Otets Paisii”, Berkovița

Galeria de artă a fost deschisă în 1969 și funcționează în clădirea fostului han. În 1980, Școala „Otets Paisii” a fost renovată, iar galeria de artă a fost mutată aici. Fondul expozițional al galeriei cuprinde lucrări ale unor artiști cunoscuți în toată țara în diferite domenii: pictură, sculptură, grafică, desene animate, artă aplicată și picturi din perioada Renașterii - icoane. În total sunt peste 1500 de opere. Un loc special le este dedicat și artiștilor din Berkovski - Yordan Inkov, Dimitar Dimitrov Koutsarov, Kiril Vodenicharov, Angel Konstantinov, Yordanka și Boyan Stoyanov. Galeria Berkovița este una din cele mai vechi din partea de nord-vest a Bulgariei. În ultimii 30 de ani, peste 120.000 de vizitatori i-au trecut pragul.

Informații utile:

Galeria de artă „Otets Paisii”

Orașul Berkovița, cod poștal 3500, districtul Montana, Republica Bulgaria

Adresa: Administrația Municipală - Piața Yordan Radichkov, nr. 4

Telefon: +0359 953 88927; fax: +0359 953 88405;

E-mail: ob@berkovitsa.com; <http://www.berkovitsa.bg/>

Programul administrației: 8:30 - 12:00, 12:30 - 17:00, cu excepția zilelor de sâmbătă și duminică. Coordonate GPS: N° 43.237045; E° 23.125109; alt(m)- 408.

Ne îndreptăm către următoarea destinație din Montana, Ciprovți și mănăstirea cu același nume. Aici vom vizita Muzeul de Istorie și Expoziția de Etnografie „Casa Katerinina”.

Muzeul de Istorie, Ciprovți

Lucrările la muzeu au debutat în anul 1968, atunci când au fost create două colecții (una de istoria și alta de etnografie) pentru centrul comunitar „Probuda”, cu ocazia aniversării a 280 de ani de la Revolta din Ciprovți.

Expoziția include câteva secțiuni - metalurgia din Ciprovți, scoala de aurari din Ciprovți, Ciprovți în secolul 17, covoare din Ciprovți (din 2014 „Tradiția producerii de covoare Ciprovți” figurează pe lista mondială a elementelor de moștenire culturală intangibilă) și arta din perioada Renașterii. Expoziția de etnografie a muzeului este azi găzduită în Casa Katerina, unde se află și o colecție unică de plante folosite la fabricarea vopselurilor. Muzeul este dedicat culturii materiale a turlacilor, căreia îi aparține populația din Ciprovți. Aici puteți vedea costume tradiționale din regine și multe alte obiecte care reflectă stilul de viață tradițional.

În Ciprovți vizitatorii se vor familiariza cu mineritul și cu metalurgia, care au reprezentat principalele ocupații ale populației de aici. Se vor bucura de roadele muncii talentaților aurari din Ciprovți, vor fi purtați în timpurie străvechi, când așezarea era un important centru spiritual pentru bulgarii catolici, și se vor delecta cu unicele covoare Ciprovți divers colorate. Ruinele catedralei catolice „Santa Maria” (secolele XIV - XVII) se află și ele în apropierea expoziției principale.

Muzeul de Etnografie „Casa Katerinina”

Muzeul de Etnografie „Casa Katerinina” se mai numește și „Casa covoarelor”. aici puteți vedea cum trăiau turlacii - un mic grup etnografic căruia îi aparține populația locală. Sunt expuse aici haine vechi, ustensile, accesorii de țesut. În curte vizitatorii pot vedea o expoziție de plante folosite pentru extragerea de vopseluri naturale pentru producerea bine-cunoscutelor covoare Ciprovți. Într-una din sălile Muzeului de Istorie sunt expuse modele din secolul 17. În afară de covoare, mai este și un război de țesut vertical care înfățișează modul de fabricare a covoarelor. Dacă vreți să vă bucurați de culorile, figurile și motivele așternuturilor, va trebui să vizitați Ciprovți pe 6 septembrie. În fiecare an, la această dată, locuitorii orașului se adună la ruinele mănăstirii Gușov, purtând hramul Sf. Arhanghel Mihail. Timp de secole acesta a fost cel mai sfânt loc din oraș. Mănăstirea a fost distrusă la înăbușirea revoltei din

1688 dar oamenii au continuat să se adune aici. În acest loc oamenii își aduc covoarele și le arată în semn de respect față de străbunii care au dezvoltat și i-au învățat acest meșteșug.

Informații utile:

Muzeul de Istorie și Muzeul de Etnografie „Casa Katerinina”
Orașul Chiprovtsi, cod poștal 3460, districtul Montana, Republica Bulgaria,
Adresa: Str Vitosha, nr. 2
GSM: +0359 878 910 598; e-mail: historicalmuseum_chiprovtsi@abv.bg;
<http://historical-museum-chiprovtsi.com>

Program:

Luni-Vineri: 08: 00-12: 00, 13: 00-17: 00; Sâmbătă-Duminică: 09: 00-17: 00

Coordonate GPS: N° 43.383354; E° 22.879021.

Distanțe:

- orașul Ciprovți, districtul Montana - orașul Montana, districtul Montana - orașul Berkovița, districtul Montana - 35 km;
- orașul Chiprovtsi, districtul Montana - Mănăstirea Ciprovți, districtul Montana - 7 km;
- orașul Chiprovtsi, districtul Montana - orașul Belogradchik, districtul Vidin - 54 km

Mănăstirea Ciprovți „Sf. Ivan Rilski ”

Mănăstirea Ciprovți „Sf. Ivan Rilski” se află în valea râului Ciprovska, la aproximativ 7 kilometri nord-est de orașul Ciprovți. La mănăstire se ajunge pe drumul dintre satele Belimel și Jelezna. Conform lui Peter Bogdan, mănăstirea a fost construită în secolul 10, și timp de 9 secole a fost un important centru spiritual și educațional, fiind în același timp și o cetate de apărare împotriva invaziilor tătarilor și maghiarilor în secolul 13. Complexul monahal este format dintr-o biserică, o clopotniță, un mic cimitir și un turn de trei etaje cu un osuar la parter, o capelă la al doilea etaj și un clopot la etajul al treilea. Complexul este înconjurat cu un zid de piatră cu trei intrări.

În centru se află biserica „Sf. Ivan Rilski”, cu o singură absidă și un dom jos fără fresce. Iconostasul este sculptat și decorat cu picturi și fir de aur; șapte dintre icoane au fost făcute de iconograful Hristo Enchev din Koprivștița.

Clopotnița este înaltă cât două etaje, iar curtea interioară are 75 de metri. Din cauza terenului în pantă din exterior arată ca o cetate impresionantă, iar din interior

dă impresia că este construită în pământ. Capela Sf. Atanasie de la etajul al doilea a fost fondată în memoria luptelor pentru eliberarea țării.

Turnul mănăstirii din Ciprovți este înalt cât trei etaje. La parter se află osemintele celor care au participat la răscoala de la Ciprovți și ale călugărilor care au murit participând la mișcarea de eliberare. O placă memorială aflată lângă intrarea osuarului cinstește numele lui Petar Parchevich, Georgi Peyachevich, Mancho Puinin din satul Bistrilița, Varban Penev din satul Belimel, voievozilor Panayot Hitov și Philip Totyu. La etajul al doilea al turnului, unde se ajunge urcând pe niște trepte exterioare din piatră, a fost inițial o capelă mică, acum restaurată. La etajul al treilea, unde se află clopotul mănăstirii, se ajunge pe niște trepte interioare. De aici se pot admira curtea bisericii și dealurile din apropiere.

Informații utile:

Mănăstirea „Sf. Ivan Rilski“, Ciprovți

Orașul Ciprovți, cod poștal 3460, districtul Montana, Republica Bulgaria

Locație: pe râul Ciprovska Ogosta, la aproximativ 6 kilometri nord-est de orașul Ciprovți. La mănăstire se ajunge pe drumul dintre satele Belimel și Jelezna.

GSM: +359 878 970388

http://www.bulgariamonasteries.com/chiprovski_manastir.html

Coordonate GPS: N°=43.407786; E°=22.933670'; alt (m) -388.

Distanțe:

- Mănăstirea Ciprovți, districtul Montana- orașul Ciprovți, districtul Montana - 7 km;
- Mănăstirea Ciprovți, districtul Montana - orașul Montana, districtul Montana - 29 km;
- Mănăstirea Ciprovți, districtul Montana - orașul Berkovița, regiunea Vidin - 48 km

Ne îndreptăm în continuare către ultimele destinații de pe traseul nostru - din regiunea Montana mergem 50 km pe direcția nord-vest către Vidin și Belogradchik. Aici se află un muzeu de istorie și cetatea protejată unică „Kaleto” din Belogradchik.

Muzeul de Istorie, Belogradchik

Muzeul de Istorie din orașul Belogradchik a fost deschis în 1970 și funcționează în casa Panova - un model de arhitectură renașcentistă din vestul Bulgariei. Acest monument cultural a fost construit în 1810 și și-a păstrat stilul renașcentist până în zilele noastre. Expoziția muzeală este dedicată perioadei otomane și renașterii și

reflecta dezvoltarea diferitelor meșteșuguri, precum auritul, sculptura în lemn, olăritul sau prelucrarea cuprului. O mare parte din expoziție se concentrează pe răscoala împotriva turcilor din anul 1850, orașul Belogradchik fiind locul de desfășurare al uneia din cele mai mari revolte populare de pe teritoriul bulgar. Mai există evenimente legate de eliberarea orașului Belogradchik de sub stăpânire și de războiul cu sârbii din anul 1885. Muzeul deține o bogată colecție de monede și de icoane. Ele ilustrează: viața domestică, costume populare și obiecte gospodărești. Bijuteriile femeilor - cercei, coroane din nevestin, inele și lanțuri sunt intens decorate cu sticlă colorată sau cu perle. În curtea muzeului sunt expuse morminte antice.

Informații utile:

Muzeul de Istorie

Belogradchik, cod poștal 3900, districtul Vidin, Republica Bulgaria

Adresa: Str Knyaz Boris I.

http://www.belogradchik.biz/belogradchik/attractions/museum_of_history.bg.html

<https://belgradin.wordpress.com/about/>

Program: 9:00-12:00; 14:00-17:00.

Coordonate GPS: N° 43.625096; E° 22.681709; alt (m) - 538.

Distanțe:

- Belogradchik, Vidin - Mănăstirea Ciprovți, Montana - 48 km;
- Belogradchik - satul Rabisha (peștera Măgura), Belogradchik, districtul Vidin - 23 km;
- satul Rabisha (peștera Măgura), orașul Belogradchik, districtul Vidin - orașul Vidin, districtul Vidin - 48 km.

Cetatea „Kaleto” din Belogradchik

Cetatea Kaleto este printre cele mai bine conservate din țară. Folosind inaccesibilitatea naturală a acestui loc, din cauza stâncilor din jur, în secolele 1-3 romanii au construit aici o cetate de apărare a drumurilor strategice. În antichitate ea facea parte din sistemul roman de apărare, apoi din cel al Imperiului Bizantin. Este construită pe versantul nordic al Stara Planina. Cetatea este finalizată de către bulgari. Importanța sa a crescut după formarea regatului Vidin. A fost cucerită de către turci la sfârșitul secolului 14. A mai găzduit și o garnizoană, și a jucat un rol important în apărarea zonelor de vest ale statului și în reprimarea revoltelor poporului bulgar. În perioada 1805 - 1837 cetatea a fost extinsă și s-au adus arme de foc sub comanda unor ingineri francezi și italieni. Lespezile comemorative referitoare

la construcție sunt inscripționate atât în bugară cât și în turcă - un caz unic în istoria construcției de cetăți turcești. Există 3 curți (fiecare putând fi apărată separat) cu o suprafață totală de 10 211 m² și o fortificație separată. Există două porți principale - Vidin și Nis. Pe zidurile cetății (înălți de până la 10 m) sunt construite locașuri de tras cu pușca. Pentru tunuri sunt construite trei bastioane care puteau găzdui 15-16 elemente. Pe timp de război numărul celor care apărau cetatea și înălțimile din apropiere era de până la 3000 de oameni.

Informații utile:

Cetatea „Kaletó” din Belogradchik

Orașul Belogradchik, cod poștal 3900, districtul Vidin, Republica Bulgaria

Adresa: Strada Knyaz Boris I, la 1 km de centrul orașului Belogradchik

Telefon: +0359 93653 469

http://www.belogradchik.biz/belogradchik/attractions/museum_of_history.bg.html

<https://belgradin.wordpress.com/about/>

Program: Vara: 9: 00-18: 00; Iarna: 9: 00-17: 00 Nu există zile libere.

Coordonate GPS: N° 43.623874; E° 22.676522; alt (m) - 582.

Dacă avem suficient timp, putem vizita în Belogradchik Muzeul de Istorie Naturală și Galeria de Artă.

Muzeul de Istorie Naturală din Belogradchik * se află în apropierea parcului orașului. Din centrul orașului Belogradchik se poate ajunge la muzeu pe drumul sănătății, care este asfaltat. În muzeu se află 520 de exponate incluzând cele mai atrăgătoare elemente de floră și faună din nord-vestul Bulgariei, respectiv: vulturi (*Aquila chrysaetos*), lupi (*Canis lupus*), cerbi (*Cervus*), căprioare (*Capreolus capreolus*), ulii (*Falco*) și altele. Muzeul conține și exemplare care reproduc cele mai variate specii de animale.

* Notă: În muzeu se intră cu programare anterioară.

Informații utile:

Muzeul de Istorie Naturală din Belogradchik

Orașul Belogradchik, cod poștal 3900, districtul Vidin, Republica Bulgaria

Locație: în apropierea parcului orașului (la 1 km de mers pe jos, drumul nu este accesibil pentru autovehicule)

Telefon: +0359 936 53 231; <https://nevenahouse.com>

Program - zilnic: 8: 00-12: 00 și 14: 00-17: 00

Coordonate GPS: N° 43.623171; E° 22.691284.

Galeria de Artă din Belogradchik și-a deschis porțile în 1989. Are trei săli, una cu o expoziție permanentă, iar celelalte două cu expoziții temporare ale anumitor artiști. Fondul artistic include peste 180 de tablouri și grafice, inclusiv opere originale ale unor artiști precum: Vladimir Dimitrov-Maistora, Stoyan Venev, Ivan Hristov, Aneta Dragushan, Georgi Petrov și alții.

Informații utile:

Galeria de Artă, oraș Belogradchik, cod poștal 3900, districtul Vidin, Republica Bulgaria

Adresa: Str Knyaz Boris I, nr. 41, Centru.

Telefon: +0359 93 653 469; +0359 93 654 042

http://www.belogradchik.biz/belogradchik/attractions/museum_of_history.bg.html

Program: Luni-Duminică de la 9.30 - 18.30

Prima intrare: 10:00, Ultima intrare: 16:30

Coordonate GPS: N° 43.6255415; 22.6798656; alt (m) - 538.

Ne îndreptăm spre peștera Măgura (Rabisha), situată la aproximativ 20 km de orașul Belogradchik. Ea face parte din movila Rabishk, la baza frumosului lac Rabishko. Măgura se numără printre cele mai frumoase reperi naturale ale Bulgariei. Peștera a început să se formeze cu 15 milioane de ani în urmă. Ea este formată dintr-o galerie principală cu 6 camere și cu trei ramificații laterale. Aici există numeroase formațiuni speologice. În 1960, peștera a fost declarată monument natural și cultural datorită bogăției sale, iar în anul următor a fost dezvoltată și adaptată pentru turism. Măgura este recunoscută pentru picturile rupestre din perioada epipaleolitică (între anii 8000 și 5000/4500 îC), neolitică (anii 6000 - 4000 îC), eneolitică (4800-4000 îC) și de la începutul epocii bronzului (anii 3200 - 600 îC). Imaginile sunt sculptate în stâncă și pictate cu guano (bălegar). Desenele acoperă o varietate de teme și ilustrează viața străbunilor noștri, încă din antichitate. Ele înfățișează scene de vânătoare, dansatoare, scene din gospodărie, instrumente, animale și plante, stele. De un interes deosebit este calendarul solar anual de la sfârșitul perioadei eneolitice, îmbunătățit mai târziu, la începutul epocii bronzului.

Informații utile:

Peștera Măgura

Satul Rabisha, cod poștal 3938, orașul Belogradchik, districtul Vidin, Republica Bulgaria

Locație: la 1,5 km nord-vest de satul Rabisha.

Telefon: +359 894 481 964; +359 89 448 1955.
http://bulgariatravel.org/bg/object/32/magurata_peshtera
Program: 1 aprilie - 30 octombrie: În fiecare zi de la 10:00 la 17:00 (ultima vizită începe la 17:00)
Coordonate GPS: N° 43.732383; 376945; alt (m) - 461

Călătoria noastră „Pe Calea lutului” se încheie în cea de-a noua zi cu o vizită la Vidin. Revenim astfel la Dunăre, marele fluviu care ne separă și ne unifică. Scopul vizitei noastre în Vidin este Muzeul Regional de Istorie din Konaka, și cazarma în formă de cruce.

Muzeul Regional de Istorie - Vidin

Muzeul Regional de Istorie din Vidin funcționează în două clădiri. Secțiile de arheologie și istorie se află în Muzeul Konaka, iar cele de etnografie și numismatică la celălalt muzeu. În muzeul din Konaka se află Secția de Arheologie cu subunitățile sale: Preistoria, Antichitatea și Evul Mediu. La secția de Preistorie sunt reproduse picturile rupestre din peștera Măgura, locuită încă din epoca de bronz și începutul epocii fierului. Partea de final a epocii bronzului este reprezentată printr-o colecție de artefacte descoperite pe teritoriul satului Balev (Bregovo). Secția dedicată antichității conține colecții bogate descoperite în timpul excavațiilor orașelor romane Ritaria, Bononia și cetății romane Castra Martis. Perioada medievală este reprezentată prin exponate care ilustrează viața economică și militară din Bdin (Vidin), descoperite în timpul studiilor desfășurate la Castelul Baba Vida. Încă de la sfârșitul secolului 14 Vidin s-a aflat sub dominație otomană. În timpul imperiului otoman, orașul este centrul unui sanjak (district administrativ), și unul din cele mai mari porturi de pe cursul inferior al Dunării, precum și o importantă cetate turcească.

Clădirea "Krastata kazarma" este un monument cultural de importanță națională. A fost ridicată în 1801 pentru a fi folosită de armata otomană din oraș și a colaborat cu atelierul de armament din apropiere. După eliberare, clădirea a servit ca și cazarmă pentru armata bulgară. „Cazarma în formă de cruce” este o masivă clădire de două etaje de forma unei cruci cu laturile egale și o suprafață construită de 1260 m². Interiorul are un aer de monumentalitate, stabilitate și solemnități. În 1965-1967 clădirea a fost restaurată și adaptată pentru a deveni muzeu, iar din 1969 aici este

organizată o expoziție de etnografie care prezintă cultura tradițională din regiunea Vidin de la sfârștul secolului 19 până în secolul 20. Sunt expuse principalele activități agricole: aratul, semănatul, culesul, treiaratul, strânsul fânului. Se acordă o importanță deosebită și viticulturii și producției de vin. Un loc special în cadrul expoziției este atribuit pescuitului pe Dunăre. Meseriile casnice sunt reprezentate prin echipamentele folosite la procesarea lânii, cânepii și bumbacului, războaie de țesut orizontale, și țesături imprimate tradiționale. Meșteșugurile artistice populare sunt reprezentate prin instrumentele folosite și prin produse din diferite domenii: aurit, prelucrarea cuprului, olărit, sculptură, blănuri, fierărie. Costume frumoase atât pentru femei (cu două fețe, de tip sucman) cât și pentru bărbați (confeționate din lână albă), purtate atât la sărbătoare cât și în viața de zi cu zi, precum și broderiile fine demonstrează simțul estetic al populației locale. Costumele și obiectele care vorbesc despre viața la oraș ilustrează în același timp și legăturile dintre Vidin și restul Europei.

Unul din cele mai interesante monumente din Vidin este castelul medieval **Baba Vida**, care sigur va atrage privirile celor care vizitează orașul.

Este cea mai bine conservată facilitate militară din Bulgaria, construită pe ruinele zidurilor unei cetăți din Bulgaria antică. Castelul în varianta sa bulgară a început să fie construit în cea de-a doua jumătate a secolului 10, în timpul celui de-al Doilea Imperiu Bulgar (secolele XII-XIV).

Castelul ocupă o suprafață de 0.95 hectare. Include și șanțul din jur, care în trecut era plin de apă de Dunăre, iar podul de deasupra era mobil. Castelul cuprinde o cetate antică de forma unui patrulater neregulat cu nouă turnuri unghiulare intermediare. Mai târziu, s-a construit fortificația exterioară cu un turn la intrare.

De la sfârșitul secolului 17 până la începutul secolului 19, castelul a fost adaptat pentru folosire armelor de foc. Pentru a servi nevoilor armatei turce, pe fundația anterioară au fost construite încăperi din piatră folosite pentru depozitarea alimentelor și muniției, case pentru gardieni și o închisoare.

Informații utile:

Muzeul Regional de Istorie Vidin

Orașul Vidin, cod poștal 3500, districtul Vidin, Republica Bulgaria

Adresa: Strada „Tsar Simeon Veliki”, nr. 13
Telefon +0359 94 601710(director); +0359 94 601707 (ghizi)
e-mail: museumvd@mail.bg; <http://museumvidin.domino.bg/index2.htm>;
<http://www.museum-vidin.domino.bg/>
Coordonate GPS: N° 43.9876533; E° 22.8720956; alt (m) - 37.

MRI, Vidin - Muzeul "Konakka"

Adresa: Strada Municipală, nr. 2
Telefon: +359 94 601713
Program: Luni - Sâmbătă - 9: 00-12: 00 și 14: 00-17: 00
Duminică, închis
Coordonate GPS: N° N 43.988967; E° 22.875037; alt (m) - 39.

MRI Vidin - Muzeul „Cazarma Cruce”

Adresa: Strada Knyaz Boris I., nr. 26, districtul Kaleto
Telefon+359 94 601709
Program: Luni - Sâmbătă - 9:00-12:00 și 14:00-17:00
Duminica, închis
Coordonate GPS: N° 43.996159; E° 22.867930; alt (m) - 37.

Castelul Medieval Baba Vida

Locație: parcul Krajdunavski - în partea de nord a orașului Vidin, pe malul Dunării
Telefon: +359 94 601 705
Program:
Vara: în timpul săptămânii - 8:30-17:30; de sărbători - 9:00-17:30
Iarna: în timpul săptămânii - 9:00-17:00; de sărbători - 10:00-17:00
Coordonate GPS: N° 43.993105; E° 22.886375; alt (m) - 39.

Galeria de Artă „Nikola Petrov”, Vidin

Galeria de Artă a fost inaugurată în 1962. Participarea cea mai semnificativă la crearea fondului artistic al noii galerii a avut-o personalitatea culturală și publică Angel Budev. Au fost achiziționate elemente din colecțiile lui Mikhail Kremen și Bogomil Rainov. În 1962 orașul a găzduit picturi din toată țara, realizate inclusiv de Stoyan Venev, Panayot Panayotov, Ivan Hristov și alții. În jur de 80 de pânze formează fondul inițial al galeriei. Clădirea „Nikola Petrov” a fost construită în 1892 pe ruinele unei cetăți antice. Autorul proiectului este arhitectul Todor Verchota. În 1976, cu ocazia comemorării a 60 de ani de la moartea marelui pictor bulgar Nikola Petrov, născut în Vidin, s-a decis ca noua galerie să-i poarte numele. Atunci basorelieful artistului, realizat de Georgi Chapkanov, a fost așezat la intrarea în galerie. Astăzi, galeria cuprinde peste 1.400 de opera de artă. Secția de pictură este cea mai bogată -

800 de pânze. Secția de grafică a Galeriei de artă din Vidin conține 45 de creații originale ale unor graficieni cunoscuți la nivel mondial.

Informații utile:

Galeria de Artă „Nikola Petrov”
Orașul Vidin, cod poștal 3700, districtul Vidin, Republica Bulgaria
Adresa: Piața Bdintsi, nr. 2, centru
Telefon: +359 94 601 708; <http://vidin.bg/>
Coordonate GPS: N° 43.9855446; E° 22.8767667; alt (m) - 39.

„Saint Panteleimon” este o biserică ortodoxă situată în curtea mitropoliei Vidin. A fost declarată monument național de artă. A servit ca și catedrală înainte de construcția Sf. Dimitar. Sofronie Vrachanski și exarhul bulgar Antim I au slujit aici.

Informații utile:

Sfântul Pantelimon
Orașul Vidin, cod poștal 3703, Republica Bulgaria,
Adresa: Strada Baba Vida, nr. 3, Kaleto. În curtea Mitropoliei Vidin.
<http://www.vidin-online.com/manastiri-i-tsrkvi/tsrkva-sv-panteleymon>
Coordonate GPS: N° 43.9885308; E° 22.8805967; alt (m) - 39.

Vechea sinagogă a orașului a fost distrusă în timpul războiului de eliberare (1877-1878). Actualul edificiu a fost ridicat din donațiile evreilor locali - din Kaleto, dar și din întreaga Bulgaria. A fost deschisă oficial pe 28 septembrie 1894 de Dr. Mordechai Grunwald, rabin șef în Bulgaria. Este cea de-a doua sinagogă, ca și mărime, după cea din Sofia. Din 1950, clădirea nu mai este folosită în scopul inițial, ci ca deposit, ceea ce o deteriorează semnificativ.

Informații utile:

Vechea sinagogă
Vidin, cod poștal 3703, districtul Vidin, Republica Bulgaria
Adresa: complex Georgi Benkovski, Strada Baba Vida, nr. 29
http://bg.wikipedia.org/Видинската_синагога
Coordonate GPS: N° 43.9908306; E° 22.8815682; alt (m) - 39.

Informații suplimentare se pot obține de la:

Centrul de Informare Turistică (CIT)
Districtul Plevna
Piața Vazrazhdane, Plevna, cod poștal 58001, Centru

Telefon: +0359 64 824 004
Program: 8:30 - 17:00.
Coordonate GPS: N° 43.4085237; E° 24.617723

Districtul Montana

Str. Tsar Boris III, nr. 2, Montana (în clădirea Muzeului de Istorie)
Telefon: +0359 96 307 481, +0359 96 305 156
Coordonate GPS:

Piața Yordan Radichkov nr. 2, Berkovița, cod poștal 3500
Telefon: +0359 95 388 682
Program: 8:00 - 17:00.
Coordonate GPS:

B-dul Varshets, nr. 90A, cod poștal 3540
Telefon: +0359 9527 31 56, GSM: +0359 886 985 858, +0359 886 095 676
Program: Luni-Vineri - 8:30 - 12:30 și 13:00 - 17:00.
Coordonate GPS: N° 43.1931627; E° 23.283339

Strada Pavleto, nr. 27, cod poștal 3460, Ciprovti
Telefon/fax: +0359 9554 29 10; GSM: +0359 885 258 405
Program: 9:00 - 16:45

Districtul Vidin

Strada Baba Vida, nr. 4, cod poștal 3700, Vidin
Telefon: +0359 94 609 498
E-mail: collaboration.vidin@gmail.com
Coordonate GPS: N° 43.9875395; E° 22.8788621; alt (m) - 39.

Belogradchik, cod poștal 3900, Vidin, Republica Bulgaria
Strada Poruchik Dvoranov, nr. 1A
Telefon/fax: +0359 9365 32 91
Program: 8:00 - 17:30.
Coordonate GPS: N° 43.6256525; E° 22.6817948.
Centrul de Conservare a Naturii „Natura“

Vrața, cod poștal 3000,
Strada Pop Sava Katrafilov, nr. 27-29 (în clădirea Moscheii Eski din Piața Roșie)
Telefon: +0359 92 660 318, GSM pentru informații urgente: +0359 888 866 529
Program: Luni-Vineri -9:00 - 12:00 și 13:00 - 17:00
Coordonate GPS: N° 43.1994611; E° 23.5460381.

Călătoria noastră pe drumul lutului se încheie în locul de unde a început - pe Dunăre. Fluviul care separă și unifică popoare și țări din Europa. Fluviul care ne dă tuturor viață, fertilitate și speranță. Fluviul care își varsă apele și irigă solul cu seva sa. Fluviul, al cărui apă, amestecată cu lutul, îl ajută pe om în creațiile sale, expresie a sufletului său bogat și al energiei creatoare.

De-a lungul secolelor fluviul a parcurs un drum fantastic. Pe parcursul călătoriei noastre am cunoscut lumea fermecată a lutului și creațiile artistice din ceramică realizate de populația de pe cursul inferior al Dunării din antichitate până în prezent. Am învățat despre produsele din lut folosite în gospodărie, în ritualuri religioase și pentru construirea de case. Am cunoscut moștenirea culturală și istorică pe care străbunii noștri ne-au lăsat-o pe aceste meleaguri. Acum ea face parte din moștenirea culturală europeană și mondială. Am experimentat farmecul minunilor naturale de pe cursul inferior al Dunării.

Așa se încheie traseul „Calea lutului”, drumul dezvoltării civilizației de pe cursul inferior al Dunării.

Proimage and Communication, Ltd.

PI AI CI, Ltd

Sofia 1124, Republica Bulgaria

**Complex „Yavorov”, Strada Tsar Ivan Asen II, sc.
2, et. 3, apt. 17**

**GSM: +359 888 615 052; e-mail:
vilarowbg62@gmail.com**